

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om nyttighetsmodellrätt ändras. Det föreslås att till lagen fogas bestämmelser om en av registreringsmyndigheten avfattad skyddskravspublikation som ska fungera som en elektronisk informationskälla efter det att en ansökan om nyttighetsmodellrätt blivit offentlig. Det föreslås dessutom att till lagen fogas bestämmelser om ingivningsdagen för modellansökan och om återställande av förlorade rättigheter. Det föreslås att fristen för att fullfölja en internationell ansökan förlängs till 31 månader. När det gäller återställande av prioritet och förlängning av fristen baserar sig förslaget på konventionen om patentsamarbete.

Det föreslås att bestämmelserna om grunderna för ogiltigförklaring av en modellansökan eller registrering av nyttighetsmodellrätt samt delvis ogiltigförklaring ska preciseras. Grunderna för ogiltigförklaring ska räknas upp noggrant. I syfte att skapa klarhet i lagen ska som grund för ogiltigförklaring också anges utvidgning av skyddskravet efter det att nyttighetsmodellrätten har registrerats.

Delgivning i fråga om beslut angående en modellansökan eller registrering av en nyttighetsmodell föreslås ske i en skyddskravspublikation som ges ut av Patent- och registerstyrelsen, om delgivning inte kan ske på något annat sätt.

Kravet beträffande hemvisten för de ombud som företräder utländska sökande och innehavare av nyttighetsmodellrätten ska bringas att motsvara den princip om frihet att tillhandahålla tjänster som följs inom Europeiska gemenskapen så att hemvisten inte behöver vara i Finland. Det ska räcka med att ombudet har sin hemvist inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Det föreslås att till lagen fogas bestämmelser om sökandenas möjligheter att omvandla en anhängig europeisk patentansökan till en nationell modellansökan.

De övriga preciseringar som föreslås i lagen är närmast av teknisk eller författningsteknisk karaktär.

Lagen avses träda i kraft hösten 2008.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis	3
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EG	4
2.3 Bedömning av nuläget	5
3 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	6
3.1 Mål	6
3.2 Alternativa metoder	7
3.3 De viktigaste förslagen	8
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	11
4.1 Ekonomiska konsekvenser	11
4.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	11
4.3 Konsekvenser för företag	12
4.4 Samhälleliga konsekvenser	12
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	12
5.1 Beredningsskeden och material	12
5.2 Utlåtanden	13
DETALJMOTIVERING	13
1 Lagförslaget	13
2 Närmare bestämmelser och föreskrifter	22
3 Ikraftträdande	22
4 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning	22
LAGFÖRSLAG	23
om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt	23
BILAGOR	29
PARALLELLTEXT	29
om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt	29
FÖRORDNINGSUTKAST	39
om ändring av förordningen om nyttighetsmodellrätt	39

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Finland har haft lagstiftning om nyttighetsmodellrätt ända sedan 1992. I och med att lagen om nyttighetsmodellrätt (nedan nyttighetsmodellagen) stiftades blev det möjligt att skydda sådana tekniska lösningar för vilkas del patentskyddet inte är ett möjligt eller ändamålsenligt alternativ.

Med nyttighetsmodellrätt kan man för det första skydda sådana nya tekniska lösningar som skiljer sig tydligt från de förut kända lösningarna men som inte uppfyller kraven på uppfinningshöjd enligt patentlagen (550/1967). Den andra gruppen utgörs av småuppfinningar och anordningsförbättringar som i sig kan fylla förutsättningarna för patenterbarhet, men för vilka patent är en för långsam och dyr skyddsform med tanke på uppfinningens art eller den korta tid föremålet kan utnyttjas ekonomiskt. Ansökningsförfarandet för nyttighetsmodellrätt är enklare och snabbare än ansökningsförfarandet vid patent och kräver inte heller lika stora ekonomiska investeringar.

Nivån på och innehållet i modellskyddet regleras på den nationella nivån eftersom de stater som anslutit sig till patenträttskonventionerna har inte ålagts att nationellt reglera om modellskyddet. Nyttighetsmodellrätten har inte heller harmoniserats på Europeiska gemenskapens nivå. Av denna anledning har de nationella lagstiftningarna anpassats enligt de nationella behoven i vart och ett av länderna.

Denna proposition innehåller ett förslag om lag till ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt. Bakgrunden till de föreslagna ändringarna utgörs av behov som härrör från nationella utgångspunkter. Utgångspunkten för ändringarna är i likhet med de tidigare ändringarna av nyttighetsmodellagen att de nya bestämmelserna ska i huvudsak motsvara patentbestämmelserna. Dessutom har ändringar i den internationella patenträtten i tillämpliga delar beaktats genom de föreslagna lagändringarna.

2 Nuläge**2.1 Lagstiftning och praxis**

Lagen om nyttighetsmodellrätt (800/1991) trädde i kraft den 1 januari 1992. Lagen har sedermera ändrats för att den ska motsvara utvecklingen i andra europeiska länder och i syfte att förenhetliga ansökningsförfarandet. Syftet har varit att samtidigt höja den nationella utnyttjandegraden av nyttighetsmodeller och att därigenom förbättra verksamhetsbetingelserna för inhemska aktörer.

Med en uppfinning som kan skyddas med nyttighetsmodell avses en teknisk lösning som kan användas industriellt. Numera är det möjligt att skydda också sådana uppfinningar som saknar konkret form såsom kemiska produkter av olika slag samt livsmedel och läkemedel. De uppfinningar som kan skyddas med nyttighetsmodellrätt eller patent har också närmat sig varandra i och med att kravet på att en uppfinning som skyddas med nyttighetsmodell ska ha ett föremåls form slopas. Å andra sidan omfattas förfaranden inte heller i fortsättningen av nyttighetsmodellagens tillämpningsområde. Nyttighetsmodellen är främst en ensamrätt som skyddar uppfinningar som är anordningar eller produkter. Redan när lagen bereddes motiverades uteslutningen av förfaranden från lagens tillämpningsområde med att det närmast skulle röra sig om kemiska metoder och att dessa i allmänhet är lättare att hålla hemliga än produkter som kan köpas på marknaden. Vid revideringen av lagen har uppmärksamhet fästs vid praxisen i andra europeiska länder där förfaranden inte omfattas av skyddet. Den nuvarande praxisen har bedömts motsvara användarnas behov också i dagens läge.

En förutsättning för att nyttighetsmodellskydd kan beviljas är att uppfinningen är ny jämfört med vad som blivit känt före ingivningsdagen för ansökan om nyttighetsmodellrätt och dessutom tydligt skiljer sig därifrån. Kravet på nyhet är absolut, dvs. som känt anses allt som blivit allmänt tillgängligt

när som helst och på vilket sätt som helst före ingivningsdagen. Av en teknisk lösning som ska skyddas med nyttighetsmodell förutsätts inte samma uppfinningshöjd (tydlig skillnad) som av en uppfinning som ska patenteras (väsentlig skillnad). Det räcker med att uppfinningen skiljer sig tydligt från den tekniska nivå som är känd.

I registreringskedet görs ingen nyhetsgranskning eller prövning av uppfinningshöjd i fråga om en uppfinning för vilken nyttighetsmodellskydd söks utan registreringen utgår från att de formella kraven uppfylls. Detta förfarande möjliggör ett snabbare beviljande av skydd och snabbare publicering av uppfinningen men flyttar ansvaret för granskningen över på den som ansöker om registrering eller dennas konkurrent. Innan en modellansökan registreras kan sökanden och efter det att registreringen gjorts eller en ansökan blivit offentlig vem som helst hos registreringsmyndigheten begära en avgiftsbelagd granskning av huruvida uppfinningen uppfyller kraven på nyhetsvärde och uppfinningshöjd.

Vem som helst kan i efterhand yrka på att registreringen ogiltigförklaras helt eller delvis. Yrkandet på ogiltigförklaring ska lämnas in hos registreringsmyndigheten dvs. i fråga om Finland till Patent- och registerstyrelsens besvärnsnämnd och vidare till högsta förvaltningsdomstolen. Grunderna för ogiltigförklaring motsvarar långt dem i patentlagen vilket innebär att en nyttighetsmodell kan ogiltigförklaras t.ex. på den grunden att det inte är fråga om en ny uppfinning eller att uppfinningen inte tydligt skiljer sig från vad som är känt.

Yrkanden på ogiltigförklaring av nyttighetsmodeller är relativt sällsynta i Finland. Det är lika sällsynt att talan om intrång väcks. Av denna anledning har domstolsprövning av skyddets omfång, dvs. tolkning beträffande en ofta mycket liten skillnad i uppfinningshöjd som är föremål för granskning, förekommit endast i en liten utsträckning.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EG

Utvecklingen på det industriella rättsskyddets område är långt beroende av den internationella regleringen och resultatet av en lång historisk process. Nyttighetsmodellerna i sig är inte föremål för den internationella regleringen men patentkonventionerna tillämpas också delvis på nyttighetsmodeller.

Pariskonventionen (FördrS 5/1921) möjliggör användning av ansökan om nyttighetsmodellrätt som prioritetsgrund för patentansökan och tvärtom.

Det internationella systemet för ansökan om patent som skapades genom konventionen om patentsamarbete (FördrS 58/1980) å sin sida möjliggör anhängiggörande av ett patent- eller nyttighetsmodellärendet i alla fördragsslutande stater som designeras i ansökan med en enda ansökan. Om en internationell ansökan fullföljs som nationell modellansökan krävs att den designerade fördragsslutande staten har gällande lagstiftning om nyttighetsmodeller. I sådana fall kan ändringar i konventionen om patentsamarbete och dess tillämpningsföreskrifter leda till ändringar också i den nationella lagstiftningen om nyttighetsmodellrätt.

Bestämmelserna i följande internationella avtal och konventioner kan tillämpas också på nyttighetsmodeller i tillämpliga delar: Avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (FördrS 5/1995, TRIPs-avtalet), konventionen om meddelande av europeiska patent (Europeiska patentkonventionen, FördrS 8/1996), revisionsakten till europeiska patentkonventionen (FördrS 93/2007) och fördraget om patenträtt (FördrS 7/2006). De ändringar som nu föreslås i lagen om nyttighetsmodellrätt har sin bakgrund delvis i Finlands anslutning till fördraget om patenträtt och revisionsakten till europeiska patentkonventionen.

Nyttighetsmodellrätten har inte harmoniserats på Europeiska unionens nivå. Behandlingen av direktivförslaget om tillnärmning av de rättsliga ordningarna för bruksmodellskydd för uppfinningar (KOM(97) 691 slutlig) från 1997 avbröts år 2000 eftersom medlemsstaterna inte betraktade det nödvändigt

att på gemenskapsnivå bereda reglering om nyttighetsmodeller. År 2005 drogs direktivförslaget tillbaka på basis av kommissionens meddelande Resultatet av granskningen av aktuella lagförslag (KOM(2005) 462 slutlig). Eftersom det saknas reglering på gemenskapsnivå har ändringar i den internationella patenträtten liksom också de lösningar som gjorts utgående från nationella utgångspunkter påverkat utvecklingen av den europeiska lagstiftningen på området.

Det är möjligt att skydda uppfinningar med nyttighetsmodell i 18 av Europeiska unionens medlemsstater. Av de nordiska länderna är det endast Finland och Danmark som har lagstiftning om nyttighetsmodeller.

De nationella lagarna i de länder som infört nyttighetsmodellskydd skiljer sig ofta till och med ganska markant från varandra. Det finns bl.a. skillnader i huruvida de materiella förutsättningarna granskas före registreringen av en nyttighetsmodell, vilka krav på uppfinningshöjd det finns, är det tillåtet att omvandla ansökningar om nyttighetsmodell till patentansökningar och om det går att skydda uppfinningar som gäller förfaranden. En annan skillnad kan vara i lagstiftningens art dvs. huruvida det finns egen lagstiftning om nyttighetsmodell eller om bestämmelserna om nyttighetsmodell bara utgör en del av patentlagen varvid den principiella skillnaden jämfört med patentskyddet är endast ett förkortat skyddstid.

Den lag om nyttighetsmodell som trädde i kraft i Danmark år 1992 har ansetts vara den som närmast kan jämföras med det finska systemet. Å andra sidan har den lagstiftning om nyttighetsmodell som trädde i kraft i Tyskland år 1986 haft en stor betydelse för utvecklingen av systemet med nyttighetsmodell i både Danmark och Finland.

Nedan följer en kort beskrivning av utvecklingen av det danska systemet för nyttighetsmodell. Dessutom studeras rättspraxisen i Tyskland och nyttighetsmodellagstiftningen i Österrike när det gäller skyddet av uppfinningar som gäller förfaranden.

Genom de lagändringar som trädde i kraft i Danmark år 2007 har de senaste ändringarna i den internationella patenträtten beaktats. Till lagen och förordningen har fogats be-

stämmelser om ingivningsdag och återställande av rättigheter. Dessutom tilläts omvandling av ansökan om europeiskt patent till en nationell modellansökan. Den danska lagens tillämpningsområde har inte ändrats vilket innebär att uppfinningar som består av förfaranden inte i fortsättningen heller omfattas av skyddet. Med tanke på skyddsområdets omfattning har målet med förarbetena till lagen varit att klargöra tolkningen av kravet på uppfinningshöjd (klar skillnad): I fråga om nyttighetsmodell borde skyddets omfång vara relativt snävt eftersom det är fråga om produkter som är relativt enkla och som befinner sig på ett relativt lågt utvecklingsstadium. Den noggrannare definieringen av skyddets omfång har lämnats åt rättspraxisen.

Tysklands nyttighetsmodelllag har ändrats senast år 2005. Enligt lagen omfattas uppfinningar som består av förfaranden inte heller fortsättningsvis av nyttighetsmodellagen. Den högsta domstolen i Tyskland har i sina avgöranden i vissa mål avvikit från lagens ordalydelse som förbjuder uppfinningar i form av förfaranden. Krav beträffande metoder i fråga om datorprogram eller programprodukter kan ha godkänts förutsatt att det inte rör sig om sådana förfaranden som traditionellt inte omfattas av lagen.

I Österrike har krav beträffande förfaranden med vissa undantag varit tillåtna ända sedan lagen trätt i kraft dvs. år 1994. En skillnad av principiell betydelse jämfört med den finska lagen är att en nyttighetsmodell kan omvandlas till ett patent. Utöver att de granskar att de formella kraven på en ansökan uppfylls avfattar registreringsmyndigheten en forskningsrapport beträffande skyddskraven som publiceras vanligtvis innan en nyttighetsmodell registreras.

2.3 Bedömning av nuläget

De viktigaste skyddsformerna bland de industriella rättigheterna är patent och varumärke både vad gäller antal och betydelse. Nyttighetsmodell är en skyddsform som används mera sällan jämfört med patent eller varumärke. Å andra sidan bör man observera att nyttighetsmodell är fortfarande en relativt ny skyddsform i Finland.

År 2007 inlämnades sammanlagt 506 ansökningar om nyttighetsmodell medan antalet nationella patentansökningar uppgick till 2 015 och antalet nationella ansökningar om varumärkesskydd till 4 146. Skälet till att det totala antalet ansökningar om patent och varumärke är högt är att om registrering av patent och varumärke för Finlands del ansöks ofta med centraliserade förfaranden (Europeiska patentbyrå, gemenskapens varumärkesbyrå, det internationella förfarandet för ansökan enligt konventionen om patentsamarbete). Eftersom alla länder inte har egen lagstiftning om nyttighetsmodeller har patentet behållit sin ställning som den primära skyddsformen i fråga om uppfinningar på den internationella markanden.

Nyttighetsmodell som skyddsform har primärt varit riktad till enskilda uppfinnare och små och medelstora företag. Låga kostnader för ansökan och upprätthållande liksom också ansökningsförfarandets enkelhet inverkar särskilt på ovan nämnda parter beslut att skydda sina uppfinningar med nyttighetsmodell i stället för patent.

Den färskaste statistiken visar att också stora företag i viss utsträckning använder sig av nyttighetsmodellen för att skydda sina uppfinningar. År 2006 var ca 37 procent av sökandena små och medelstora företag, 17 procent var stora företag och resten, dvs. 46 procent, var enskilda uppfinnare.

Andelen utländska sökanden är marginell. Antalet internationella ansökningar som fullföljs som nationella ansökningar i Finland är också lågt, endast några få per år. Detta tyder på att nyttighetsmodellen betraktas som en intressant skyddsform närmast på hemmamarknaden.

Nyttighetsmodellen kan i allmänhet betraktas som en konkurrenskraftig skyddsform särskilt för de finska företag för vilka internationellt patent inte är den primära skyddsformen. Å andra sidan bör man beakta användningen av nyttighetsmodell som skyddsform särskilt i fråga om småuppfinningar då ett patentskydd överhuvudtaget inte skulle vara det mest kostnadseffektiva alternativet. Om uppfinningen senare visar sig vara sådan att det finns skäl att ansöka om patentskydd kan sökanden ge in en patentansökan inom prioritetsåret.

3 Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1 Mål

Propositionens mål är att utveckla systemet med nyttighetsmodeller så att det blir ännu användarvänligare t.ex. genom att införa en skyddskravspublikation och en möjlighet att återställa förlorade rättigheter.

Målet är vidare att bringa innehållet i nyttighetsmodellagen i överensstämmelse med innehållet i patentlagen särskilt med beaktande av utvecklingen av internationella patenträttskonventioner och deras inverknings på patentlagen. Ändringarna handlar närmast om erhållande av ingivningsdag och flyttning av denna, återställande av rättigheter samt den tidsfrist som uppställs för fullföljande av en internationell ansökan. Också kravet beträffande ombudens hemvist bringas att motsvara principen om fri rörlighet för tjänster enligt EG-fördraget.

Ett ytterligare mål för propositionen är att anpassa lagstiftningen om nyttighetsmodell till den senaste tidens utveckling i de medlemsstater av Europeiska unionen som tjänar som jämförelseobjekt. Det föreslås att till lagen fogas bestämmelser om t.ex. omvandling av anhängiga ansökningar om europeiskt patent till ansökningar om nyttighetsmodellrätt.

Målen för de föreslagna ändringarna har samtidigt att göra med nyttighetsmodellsystemets effektivitet och rationalisering av registreringsmyndighetens verksamhet. Ändringarna gäller i huvudsak förfarandena.

Genom en effektivisering och revidering av nyttighetsmodellsystemet stöds företagsamheten och produktutvecklingen i Finland. Samtidigt påverkar man verksamhetsbetingelserna för de finländska företagen. Resultatet borde vara att nyttighetsmodellen är en ännu konkurrenskraftigare skyddsform vid sidan av andra immateriellrättsliga skyddsformer. Således kan företagen använda sig av den skyddsform som de anser vara bäst lämpade med tanke på det aktuella marknadsläget och sin affärsverksamhetsstrategi.

Målen har särskild anknytning till verksamheten inom sektorn för små och medelstora företag eftersom typexemplet på ett företag som kommer att omfattas av lagen är

ett litet företag eller en enskild uppfinnare. Målen borde kunna nås utan direkta inverningar på kostnaderna för en nyttighetsmodell eller snabbheten av registreringsförfarandet. Dessa faktorer har en särskild betydelse för små och medelstora företag och deras verksamhetsbetingelser.

För att målen ska kunna nås föreslås att det stiftas en lag om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt. Utgående från den nationella efterfrågan och den internationella utvecklingen har skyddandet av förfaranden genom nyttighetsmodell inte ansetts ändamålsenligt i detta skede. Inget behov av ett förfarande för att begränsa nyttighetsmodellerna har inte heller ansetts föreligga. En innehavare av nyttighetsmodellrätten kan redan i dagens läge begränsa skyddskraven genom att yrka på ogiltigförklaring av sin egen nyttighetsmodell.

3.2 Alternativa metoder

Nedan görs en jämförelse av alternativa lösningar i fråga om förslag som gäller skyddskravspublikationen och sättet att delge registreringsmyndighetens beslut. Dessutom förklaras varför tillämpningsområdet för nyttighetsmodellagen inte föreslås bli utvidgat.

Som ett alternativ att realisera skyddskravspublikationen har granskats ibruktagande av ett sammandrag som motsvarar det sammandrag av patentkrav som finns i patentlagen. Syftet med skyddskravspublikationen är att underlätta möjligheterna för en tredje part att bedöma hur täckande nyttighetsmodellskyddet är. Kravet på information anses bli uppfyllt utan att man behöver ta i bruk ett mer omfattande sammandrag av den typ som används i samband med patent. Syftet med ett patentsammandrag är att ge en beskrivning av ett tekniskt problem och hur det kan lösas med hjälp av den uppfinning som ska patenteras. Det finns inget behov av ett helt identiskt sammandrag eftersom det objekt som skall skyddas med nyttighetsmodell är i allmänhet betydligt enklare än objektet för en patentansökan och eftersom ansökan om nyttighetsmodell i regel avfattas utan hjälp av ett ombud. För en lättare lösning talar också det att ibruktagandet av en skyddskravspublikation inte ska få förlänga tiden

för behandling eller publicering av ansökan jämfört med den nuvarande situationen och inte ska medföra extra kostnader för sökanden. En informationskälla motsvarande patentsammandraget skulle däremot ha kunnat leda till en ökning i antalet interimistiska beslut och därigenom till förlängda behandlingstider.

Delgivningen av registreringsmyndighetens beslut skulle enligt förslaget kunna ske genom en kungörelse i en publikation som ges ut av Patent- och registerstyrelsen (i dagens läge i Nyttighetsmodelltidningen) om beslutet inte kan delges på något annat sätt. De aktörer som följer med händelserna inom nyttighetsmodellområdet torde följa den aktuella publikationen regelbundet. Det föreslagna delgivningssättet har ansetts vara ett minst lika effektivt alternativ som kungörelse i den officiella tidningen där delgivning av beslutet annars borde ske.

Skyddandet av förfaranden genom nyttighetsmodell anses inte vara ändamålsenligt i dagens läge. Nyttighetsmodellen är till sin industrirättsliga karaktär främst en ensamrätt som skyddar uppfinningar som är produkter eller anordningar medan de uppfinningar som är metoder kan skyddas genom patent. Ingen ändring i detta hänseende föreslås i denna proposition.

Vid bedömningen av behovet att utvidga tillämpningsområdet för nyttighetsmodellagen togs det nationella behovet som utgångspunkt. Å ena sidan har förfaranden som ett nytt sätt att skydda uppfinningar granskats särskilt ur de små och medelstora företagens synvinkel, å andra sidan har uppmärksamhet fästs vid ställningen för tredje part. Möjligheten att skydda förfaranden skulle på vissa företagssektorer komma till användning i fråga om smärre förbättringar som inte är patenterbara. Rättssäkerheten för tredje part och förutsebarheten hos systemet har dock ansetts tala för att läget bör kvarstå oförändrat. Det har ansetts att förfarandeskyddet inte för närvarande ger sådant mervärde som skulle kompensera riskerna med det.

I fråga om nyttighetsmodell är kravet på uppfinningshöjd inte lika högt som hos de uppfinningar som ska patenteras. När det gäller förfaranden kan det handla om ytterst små skillnader i uppfinningshöjd såsom tem-

peraturväxlingar inom en viss kemisk process. Om det vore möjligt att genom nyttighetsmodell skydda ytterst små skillnader i förfarandena skulle detta kunna oskäligt försvåra den allmänna utvecklingen av branschen. Eftersom de materiella förutsättningarna i fråga om nyttighetsmodeller inte granskas före registreringen skulle införandet av förfarandeskydd kunna dessutom leda till en ökning av ogiltigförklaringsprocesserna.

För det andra, för att nyttighetsmodellagen skulle vara förenlig med patentlagen, borde också bestämmelserna om bevisbörda i fråga om förfaranden vara enhetliga. När det gäller nyttighetsmodeller skulle läget bli särskilt problematiskt ur den påstådda intrångsgörarens synvinkel om bestämmelserna om den omvända bevisbördan skulle tillämpas på nyttighetsmodeller. Den påstådda intrångsgöraren skulle vara tvungen att bevisa att han eller hon inte har gjort intrång mot en nyttighetsmodell som skyddar ett förfarande som inte har granskats och vars detaljer i praktiken inte alltid kan analyseras. En sådan oklarhet beträffande omfattningen av förfarandeskyddet har ansetts onödigt försvåra konkurrenternas ställning.

Vid bedömningen av lagens tillämpningsområde har dessutom uppmärksamhet fästs vid den nuvarande praxisen i Europeiska unionens medlemsstater. Förfarandeskyddet används sporadiskt och delvis enbart utgående från rättspraxis. Den kända rättspraxisen i fråga om den uppfinningshöjd som krävs av metoder är oenhetlig. I de länder där uppfinningar som består av förfaranden kan skyddas under de förutsättningar som anges i lag förekommer det skillnader i fråga om huvudprinciperna för den finska nyttighetsmodellagen. I Frankrike till exempel motsvarar de krav på uppfinningshöjd som ställs på nyttighetsmodeller kraven på patent medan det i Finland inte ställs lika höga krav beträffande nyttighetsmodellernas uppfinningshöjd. I Österrike ska registreringsmyndigheten automatiskt skriva en granskningsrapport medan Finland inte har infört någon liknande skyldighet.

3.3 De viktigaste förslagen

Skyddskravspublikation

Nyttighetsmodellagen innehåller ingen sådan bestämmelse som skulle motsvara patentlagens bestämmelse om ett sammandrag av patentkraven. Det föreslås att till nyttighetsmodellagen fogas bestämmelser om en publikation som gäller det första skyddskravet och en eventuell bild på nyttighetsmodellen (skyddskravspublikation). Publikationen ska i dess helhet avfattas genom registreringsmyndighetens försorg och den förutsätter inte några särskilda åtgärder av sökanden. Syftet med publikationen är att den ska fungera som en elektronisk informationskälla efter det att en modellansökan blivit offentlig. Registermyndigheten publicerar en ny skyddskravspublikation om registreringen har hållits i kraft i enlighet med de nya skyddskraven trots yrkandet på ogiltigförklaring.

Ingivningsdag

Det föreslås i nyttighetsmodellagen att de bestämmelser om ingivningsdag som ingår i fördraget om patenträtt ska tillämpas. Den gällande lagen har inga bestämmelser om erhållande av ingivningsdag eller om en möjlighet att flytta på ingivningsdagen. De föreslagna nya bestämmelserna motsvarar de ändringar som gjorts i patentlagen när Finland anslöt sig till fördraget om patenträtt. Avsikten är att man genom en enhetlig standard kan underlätta situationen för både de inhemska som de utländska sökandena. Bestämmelser om erhållande av ingivningsdag har också tagits in i den danska nyttighetsmodellagstiftningen.

Enligt förslaget ska en ansökan om nyttighetsmodell ges en ingivningsdag förutsatt att det av ansökan framgår att det är fråga om en ansökan om nyttighetsmodell och att ansökan innehåller de upplysningar om sökanden som möjliggör identifikation av sökanden eller att kontakta sökanden. En ansökan ska dessutom innehålla delar som framstår som en beskrivning av uppfinningen eller bilder på uppfinningen. En hänvisning till en tidigare gjord patent- eller modellansökan kan dock ersätta

beskrivningen och ritningarna (bilderna) för ändamålet att fastställa ingivningsdag.

Erläggande av registreringsavgiften ska vara en förutsättning för att en ansökan behandlas men det ska inte längre påverka erhållandet av ingivningsdag. Ansökningen förblir anhängig förutsatt att registreringsavgiften erläggs inom den frist som registreringsmyndigheten angett i sitt interimistiska beslut. Det som talar för det föreslagna förfarandet är att det möjliggör inlämnande av ansökan på elektronisk väg i fortsättningen. Det är logiskt att registreringsavgiften i ett sådant fall kan erläggas skilt från inlämning av ansökan.

Enligt förslaget ska sökanden underrättas om att hans eller hennes ansökan har brister och beredas tillfälle att avhjälpa bristerna inom en bestämd tid. Ingivningsdag blir härvid den dag då alla brister med tanke på erhållande av ingivningsdag har avhjälpas. Om beskrivning eller en del av ritningen saknas i en ansökan som har erhållit en ingivningsdag kan sökanden inom den frist som registreringsmyndigheten anger inlämna den saknade delen. I ett sådant fall flyttas ingivningsdagen fram till den dag då den saknade delen har lämnats in. Om den del av beskrivningen eller ritningen som saknas återkallas senare, blir den ursprungliga ingivningsdagen ingivningsdag.

Återställande av förlorade rättigheter

Den gällande lagen har inga bestämmelser om återställande av förlorade rättigheter. De föreslagna nya bestämmelserna är i stor utsträckning förenliga med motsvarande bestämmelser i patentlagen. Samtidigt beaktas också bestämmelserna om återställande av förlorade rättigheter i patenträttskonventionen och konventionen om patentsamarbete. Bestämmelser av det föreslagna slaget har också fogats till den danska nyttighetsmodellagen.

Den föreslagna bestämmelsen gäller en situation där en sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten har förlorat sina rättigheter som en följd av att denne inte har iakttagit tidsfristen. Trots att tidsfristen föruttsitts har sökanden eller innehavaren av nyttighetsmodellrätten dock iakttagit den om-

sorg som betingats av omständigheterna. Graden av sökandens omsorg ska bedömas enligt samma kriterier som vid tillämpning av den motsvarande bestämmelsen i patentlagen.

Det skulle vara tillåtet att återställa sökandens eller innehavarens rättigheter, om en begäran om detta görs inom utsatt tid och i den anges skälen till att fristen inte har iakttagits. En ytterligare förutsättning för att förlorade rättigheter ska kunna återställas är att den åtgärd som har försummats vidtas och en fastställd avgift betalas inom utsatt tid. Också rättigheterna i fråga om tidsfristen för att åberopa prioritet ska kunna återställas.

Grunderna för ogiltigförklaring och delvis ogiltigförklaring

För närvarande har grunderna för ogiltigförklaring av en ansökan om nyttighetsmodell eller registreringen av en nyttighetsmodell uttryckts som hänvisningar till bestämmelser innehållande sådana krav att försumelse av dem kan utgöra en grund för yrkandet på ogiltigförklaring.

Enligt förslaget skall grunderna för ogiltigförklaring i nyttighetsmodellagen presenteras mer detaljerat med iakttagande av samma systematik som i patentlagen (52 § 1 mom. i patentlagen). Det föreslås inga ändringar i de grunder för ogiltigförklaring som presenteras i den gällande lagen utan syftet är enbart att göra läsbarheten för bestämmelsen.

I syfte att skapa klarhet i lagen ska också utvidgning av skyddskravet efter det att nyttighetsmodellen har registrerats enligt förslaget kunna anges som grund för ogiltigförklaring. På detta sätt beaktas den praxis som registreringsmyndigheten tillämpar redan nu. Dessutom beskrivs skyddsområdets omfång i mera detalj i detta sammanhang.

Den gällande nyttighetsmodellagen tillåter delvis ogiltigförklaring av en registrering när ett yrkande om ogiltigförklaring har framställts. Vem som helst inklusive innehavaren av nyttighetsmodellrätten kan hos registreringsmyndigheten yrka på ogiltigförklaring av registreringen. När ett yrkande om ogiltigförklaring har framställts kan innehavaren anhänga om delvis ogiltigförklaring genom att framlägga registreringsmyndigheten ett nytt

skyddskrav eller nya skyddskrav där skyddsområdet för den registrerade nyttighetsmodellen har begränsats. Den föreslagna ändringen syftar alltså till en precisering av att ett nytt skyddskrav utgör i detta fall grunden för ogiltigförklaring.

Delgivning av beslut

Enligt förslaget skulle delgivning av registreringsmyndighetens beslut kunna ske genom en publikation som Patent- och registerstyrelsen publicerar om beslutet inte har kunnat delges på något annat sätt. Ändringen gör att praxisen för delgivning av beslut om nyttighetsmodell blir mer enhetlig med den praxis som tillämpas vid delgivning av patentbeslut.

Det nya delgivningssättet kan användas t.ex. när sökanden inte har något ombud eller när adressuppgifterna för det ombud som sökanden utsett är bristfälliga. Förfarandet ska gälla för vilket beslut som helst som kräver reaktion inom en viss tid. Ett meddelande som offentliggjorts genom kungörelse anses ha blivit delgivet sökanden den dag då Patent- och registerstyrelsens publikation utkommer.

Omvandling av en anhängig ansökan om europeiskt patent till en modellansökan

Den gällande lagen möjliggör omvandling av en anhängig nationell patentansökan till en modellansökan inom skyddstiden för nyttighetsmodellrätten. I ett sådant fall förblir patentansökan anhängig om den inte återtas skilt. Den gällande lagen tillåter dessutom uttryckligen omvandling av ansökan i sådana situationer där ansökan om europeiskt patent under vissa förutsättningar har ansetts blivit återkallad.

Enligt förslaget ska också en anhängig ansökan om europeiskt patent kunna omvandlas till en ansökan om nyttighetsmodell varvid ansökan om europeiskt patent skulle förbli anhängig på motsvarande sätt som en nationell ansökan.

Enligt europeiska patentkonventionen har ansökningarna om europeiskt patent samma rättsverkan som nationella patentansökning-

ar. Patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd har ansett att på anhängiga ansökningar om europeiskt patent ska i samband med omvandlingen tillämpas samma bestämmelser som på nationella patentansökningar. Motsvarande praxis tillämpas t.ex. i Danmark och Tyskland.

Tidsfrist för fullföljande av en internationell modellansökan

Enligt förslaget ska tidsfristen för fullföljande av internationella ansökningar som nationella modellansökningar alltid vara 31 månader i stället för de nuvarande tidsfristerna om 20 eller 30 månader.

På grund av en ändring som år 2001 gjordes i artikel 22 i konventionen om patentsamarbete är tidsfristen för fullföljande av en internationell ansökan 30 månader oavsett om sökanden har begärt förberedande patenterbarhetsprövning eller inte. Det är dock möjligt att föreskriva en längre frist i den nationella lagstiftningen. Patentlagen har ändrats så att tidsfristen för fullföljande av en internationell ansökan i Finland är alltid 31 månader. Den tidsfrist som anges i nyttighetsmodellagen borde med tanke på harmonisering av ansökningsförfarandena motsvara den tidsfrist som föreskrivs i patentlagen.

Kravet gällande ombudets hemvist och skyldigheten att anlita ombud

Enligt förslaget ska sådana sökande och innehavare av nyttighetsmodellrätten som inte har sin hemvist i Finland ha ett ombud som är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I den nationella regleringen om yrkesutövning och idkande av näring ska Europeiska unionens medlemsstater beakta den rättighet som i EG-fördraget garanteras medlemsstaternas medborgare och företag att etablera sig i vilken som helst av unionens medlemsstater och tillfälligt erbjuda sina tjänster i en annan medlemsstat än den där de är etablerade.

Europeiska gemenskapernas domstol har ansett att kravet beträffande hemvist kan godkännas endast i sådana situationer där inskränkandet av friheten att tillhandahålla

tjänster är förenat med sådana tvingande hänsyn till allmänintresset som kan motivera en inskränkning i den fria rörligheten för tjänster. I domen i mål C-131/01 (Europeiska gemenskapernas kommission mot republiken Italien, 13.2.2003) konstateras att kravet beträffande tvingande hänsyn till allmänintressen inte uppfylls när det gäller tjänster som tillhandahålls av ett patentombud.

Europeiska gemenskapernas domstol har i sin dom i mål C-76/90 (Saeger mot Denne-meyer, 25.7.1991) ansett att skyldigheten att anlita ett ombud undantagsvis är motiverad i uppgifter som kräver specialkunskaper, såsom i patentbranschen. Enligt principen om icke-diskriminering får dock skyldigheten att anlita ett patentombud inte sträcka sig utöver det som är nödvändigt med tanke på utförandet av tjänsten. Enligt domen är t.ex. årsavgifterna för patent en sådan sak där det inte är nödvändigt att förutsätta att ett ombud används för övervakning av förfallodagar och betalningen. Den ändring som föreslås gäller just kravet beträffande användning av ombud och går ut på att ombud inte skulle krävas t.ex. i fråga om erläggande av förnyelseavgifter för nyttighetsmodeller eftersom detta inte kräver specialkunnande om branschen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen innehåller inte några nämnvärda konsekvenser med tanke på den offentliga ekonomin. Avsikten är att de förpliktelser som följer av den ändrade lagstiftningen ska fullgöras inom ramen för Patent- och registerstyrelsens nuvarande resurser.

Propositionen förväntas öka antalet inkommande ansökningar om nyttighetsmodell. Enligt förslaget ska det vara möjligt att omvandla en anhängig ansökan om europeiskt patent till en nationell modellansökan. Propositionen har inte bedömts ha några nämnvärda konsekvenser med tanke på antalet nationella patentansökningar.

4.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Syftet med ändringarna är att rationalisera registreringsmyndighetens verksamhet utan några direkta inverkningar på kostnaderna för nyttighetsmodeller eller den tid som registreringsförfarandet tar.

Ändringen i fråga om förnyelseavgifter har positiva inverkningar på registreringsmyndighetens verksamhet. Uppföljningen och registreringen av förnyelseavgifter förenklas till följd av att förfallodagen för förnyelseavgiften alltid är den sista dagen i månaden.

Delgivning av beslut i en publikation som Patent- och registerstyrelsen ger ut i de fall där delgivning inte har kunnat verkställas på annat sätt minskar de extra kostnader som medförs för registreringsmyndigheten på grund av annonser.

De nya skyldigheter som anknyter sig till återställande av förlorade rättigheter och utarbetning av en skyddskravspublikation har inte heller ansetts föranleda nämnvärda extra uppgifter för personalen vid Patent- och registerstyrelsens patent- och innovationslinje jämfört med deras nuvarande uppgifter. Yrkanden på återställande av rättigheter har i fråga om patent varit ganska sällsynta. Den nya skyddskravspublikationen ska ges ut enbart i elektronisk form. De uppgifter som ska ingå i skyddskravspublikationen står dessutom redan till registreringsmyndighetens förfogande utan att några särskilda åtgärder krävs.

Inte heller möjligheten att omvandla en anhängig ansökan om europeiskt patent till en nationell modellansökan har bedömts nämnvärt inverka på registreringsmyndighetens arbetsbörda. Det är i princip möjligt att redan nu omvandla en anhängig ansökan om europeiskt patent till nationell ansökan om nyttighetsmodell. Denna möjlighet har utnyttjats sällan i praktiken, närmast endast i sådana fall där det har varit osannolikt att uppfinningen skulle beviljas patent.

Skyldigheten att ge ingivningsdag innebär i och för sig inte någon nämnvärd ändring av den nuvarande praxisen. Å andra sidan skapas klara spelregler när det gäller givande av ingivningsdag. Det är å andra sidan inte uteslutet att möjligheten att erlagga registre-

ringsavgiften skilt från ansökan inte skulle öka registreringsmyndighetens arbete i viss utsträckning. Bedömningen baserar sig på det faktum att det i fortsättningen är möjligt att erläggas registreringsavgiften först efter det att registreringsmyndigheten har begärt det genom ett interimistiskt beslut.

De kostnader som medförs av nödvändiga ändringar i IT-systemen (t.ex. skyddskravspublikation, förfallodagen för förnyelseavgift och framflyttning av ingivningsdagen) har bedöms vara ganska små.

4.3 Konsekvenser för företag

Det primära syftet med ändringarna är att skapa en mer användarvänlig skyddsform i fråga om industriella rättigheter.

Syftet med den nya skyddskravspublikationen är att förbättra informationen om uppfinningar. Att bekanta sig med en publikation i elektronisk form är ett snabbt och effektivt sätt att kontrollera vilka uppfinningar som åtnjuter modellskydd det finns på marknaden och vilken slags produktutveckling redan har skett i fråga om dessa. Det har ansetts till och med möjligt att på detta sätt förebygga onödiga rättegångar som gäller intrång. Skyddskravspublikationen medför inga extra kostnader för sökanden utan publikationsavgiften ingår i registreringsavgiften. Skyddskravspublikationen orsakar inte heller sökanden extra arbete eftersom den skall utarbetas genom registreringsmyndighetens försorg efter det att en ansökan blivit offentlig.

De revideringar som gäller erhållande av ingivningsdag och flyttning av ingivningsdagen bedöms ha positiva inverkningsför dem som ansöker om nyttighetsmodell. Det faktum att ansökningsförfarandet för nyttighetsmodell är enhetligt med ansökningsförfarandet för patent bedöms öka klarheten i systemet. Förenhetligandet av ansökningsförfarandena kommer troligtvis att ha positiva biverkningar också för de utländska företag som planerar att skydda sina uppfinningar i Finland. Dessutom underlättas ansökan om nyttighetsmodell av att sökanden inte längre behöver erlägga registreringsavgift för att få en ingivningsdag för sin ansökan.

Ändringen beträffande förfallodagen för förnyelseavgifterna har som konsekvens att

avgiftspraxisen blir mer enhetlig för innehavarna av nyttighetsmodellrätten.

Möjligheten att återställa förlorade rättigheter har bedömts vara en positiv ändring särskilt med tanke på sektorn för små och medelstora företag där rättigheter förloras oavsiktligt sannolikt oftare än vid stora företag.

Eventuella konsekvenser som en utvidgning av lagens tillämpningsområde till att omfatta förfaranden skulle ha medfört diskuteras ovan.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Propositionen har inga nämnvärda samhälleliga konsekvenser. Genom lindringen av kravet beträffande hemvist i fråga om utländska sökande och innehavare av nyttighetsmodellrätten följs principen om likabehandling av utländska och inhemska ombud. Ändringen innebär att den nuvarande praxisen beaktas också i lagstiftningen.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och material

Handels- och industriministeriet (från och med 1.1.2008 arbets- och näringsministeriet) tillsatte den 26 februari 2007 en undersektion till arbetsgruppen för industriella rättigheter för att kartlägga behoven att revidera lagstiftningen om nyttighetsmodell. Denna hade till uppgift att bedöma behoven att ändra lagstiftningen både ur nationell synvinkel och med tanke på förändringarna i den internationella verksamhetsmiljön. Undersektionen baserade sin bedömning på det förslag till revidering av nyttighetsmodelllagstiftningen som en arbetsgrupp som Patent- och registerstyrelsen hade tillsatt framlade handels- och industriministeriet den 16 december 2006.

Undersektionen har hört sakkunniga med anledning av de viktigaste förslagen.

Bedömningen av propositionens konsekvenser för företagen har skett i sektionen och i samband med att sakkunniga hörts.

5.2 Utlåtanden

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt har utarbetats i den ovan nämnda undersektionen utgående från Patent- och registerstyrelsens förslag och samrådet med sakkunniga.

Över det utkast till regeringens proposition med förslag till ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt har utlåtande begärts av justitieministeriet, undervisningsministeriet, utrikesministeriet, Patent- och registerstyrelsen, Helsingfors hovrätt, Helsingfors tingsrätt, Finlands Näringsliv EK, IPR University Center, Uppfinningsstiftelsen, Centralhandelskammaren, Patentti-insinööri ry, Finlands AIPPI rf, Finlands Advokatförbund, Finska Uppfinnarens Centralförbund rf, Finska Patentombudsforeningen rf, Suomen Teollisoikeudellinen Yhdistys — Finska Föreningen för Industriellt Rättsskydd ry och Företagar-

na i Finland. Utkastet till regeringsproposition har skickats för kännedom till Ålands landskapsregering.

Remissinstanserna yttrade sig i allmänhet positivt om de föreslagna ändringarna av lagstiftningen. Propositionens mål att få till stånd ett system för nyttighetsmodeller som är mer användarvänligt än det nuvarande systemet liksom också målet att enhetliga nyttighetsmodellsystemet med patentsystemet fick understöd. Flera remissinstanser betraktade de föreslagna lagändringarna godtagbara som sådana.

De enskilda kommentarer som framfördes i utlåtandena handlade närmast om förslagen angående ogiltigförklaring och delvis ogiltigförklaring och de har i mån av möjlighet beaktats i den fortsatta beredningen av propositionen.

Propositionen har getts sin slutgiltiga form som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslaget

2 §. I paragrafen behandlas kravet på nyhet och uppfinningshöjd och ansökans förhållande till tidigare ansökningar. Det föreslås att 1 och 2 mom. ska ändras så att i stället för termen ”dagen för ansökan om nyttighetsmodellrätt” används det redan etablerade uttrycket ”ingivningsdagen för ansökan om nyttighetsmodellrätt” (nedan även ingivningsdagen för modellansökan). Genom förslaget harmoniseras lagens språkdräkt, eftersom det i lagen förekommer brokighet i användningen av nämnda termer. Ändringen ligger i linje med förslaget att i lagen intas bestämmelser om erhållande av ingivningsdag. Motsvarande ändringar har gjorts i patentlagen (896/2005).

I 5 mom. föreslås en lagteknisk ändring så att hänvisningen i andra meningen till artikel 158.1 i den europeiska konventionen (EPC) ändras till en hänvisning till artikel 153.3 i

EPC. Bakgrunden till ändringen utgör det faktum att artikel 158 i EPC har upphävts och dess innehåll har överförs till artikel 153 i EPC och dess tillämpningsföreskrifter.

5 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om prioritet som beviljas på basis av tidigare ansökan.

Det föreslås att 1 mom. ändras när det gäller erhållande av prioritet. Prioritet kan yrkas inte enbart i en annan stat utan också på ett annat tullområde inom 12 månader från ingivningsdagen för en tidigare patentansökan eller modellansökan. Det är fråga om ömsesidigt erkännande av prioritet. Prioritet kan medges också på grund av en sådan tidigare ansökan som inte avser en stat som är ansluten till Pariskonventionen om motsvarande prioritet från finsk ansökan medges där den tidigare ansökan har gjorts och om den lagstiftning som gäller där i huvudsak stämmer överens med Pariskonventionen. Enligt artikel XII i avtalet om upprättande av Världs-

handelsorganisationen WTO kan WTO som sina medlemmar (members) ha stater och separata tullområden dvs. dessa ska bemötas på lika villkor.

Ändringen av 6 § i patentlagen, som innehållsmässigt motsvarar den aktuella ändringen, baserar sig på ändringen av artikel 87 i EPC (896/2005). I artikeln beaktas ömsesidigt erkännande av prioritet oberoende av om området har status av stat eller inte.

Terminologin i 1 mom. föreslås bli ändrad så att i stället för termen ansökningsdag används termen ingivningsdag.

I 2 mom. föreslås också en lagteknisk ändring så att där i stället för en hänvisning till förordning finns en hänvisning till förordning av statsrådet. Hänvisningen till föreskrifter som utfärdas av registreringsmyndigheten föreslås bli slopad som onödig. Dylika detaljerade bestämmelser om prioritet täcks av bestämmelserna i 47 §.

6 §. I paragrafen finns bestämmelser om registreringsmyndighet och om bilagorna till ansökan. Terminologin i 2 mom. föreslås bli ändrad så att den motsvarar patentlagen, nämligen så att hänvisningen till ett alster som åstadkommits med ett mikrobiologiskt förfarande ska ändras till en hänvisning till en uppfinning som gäller biologiskt material. Förslaget baserar sig på den terminologi som används i direktiv 98/44/EG om rättsligt skydd för biotekniska uppfinningar.

I 2 mom. föreslås dessutom en lagteknisk ändring så att i stället för till förordning hänvisas till förordning av statsrådet.

7 §. I 2 mom. ingår en bestämmelse om registreringsavgift. Det föreslås att momentet ändras så att sökanden inte längre är tvungen att erlägga registreringsavgift för att erhålla en ingivningsdag för sin ansökan. Även om det inte längre krävs att registreringsavgift erläggs för att ingivningsdag skall erhållas är dock erläggande av registreringsavgiften en förutsättning för att ansökan behandlas. Om sökanden inte erlägger registreringsavgiften inom den tid som registreringsmyndigheten fastställt skall ansökan lämnas utan prövning.

7 a §. Den föreslagna paragrafen är ny. I 1 mom. föreskrivs om de villkor som måste uppfyllas för att ingivningsdag ska kunna ges för en modellansökan. Registreringsmyndigheten ska ge en ingivningsdag för en modell-

ansökan om det av ansökan framgår att det är en ansökan om nyttighetsmodellrätt, om det i ansökningen ingår uppgifter som det gör det möjligt för myndigheten att avgöra vem sökanden är och att kontakta sökanden och om ansökan innehåller sådant som ska anses som en beskrivning eller bild eller i ansökan ingår en hänvisning till en tidigare ingiven ansökan om patent eller nyttighetsmodellrätt. Hänvisningen till en tidigare ingiven ansökan om patent eller nyttighetsmodellrätt ersätter beskrivningen eller ritningen (bilden) om sökanden har gett uppgifter om ingivningsdagen för ansökan om patent eller nyttighetsmodellrätt, ansökningsnumret samt den patent- eller registreringsmyndighet till vilken ansökan har ingivits.

Om ett eller flera av de villkor som föreskrivs i 1 mom. inte uppfylls anses ansökan vara bristfällig. I 2 mom. föreslås om registreringsmyndighetens möjlighet att bereda sökanden tillfälle att avhjälpa bristerna genom en komplettering av ansökan. Dessutom finns bestämmelser om påföljder när bristerna inte har avhjälpits i tid eller sökanden inte har kunnat nås. Sökanden måste bli informerad om på vilket sätt handlingen måste kompletteras för att ingivningsdag skall kunna erhållas.

I 3 mom. föreskrivs om fastställande av ingivningsdag när bristerna har avhjälpits. Som ingivningsdag räknas då den dag då alla brister har blivit avhjälpna.

Motsvarande bestämmelser har fogats till patentlagen (896/2005) till följd av bestämmelserna i fördraget om patenträtt. Genom fördraget om patenträtt skapades en enhetlig standard för erhållande av ingivningsdag.

7 b §. Den föreslagna paragrafen är ny. I det föreslagna 1 mom. konstateras att om en ansökan som gjorts i enlighet med 7 a § och som registreringsmyndigheten redan gett ingivningsdag för är bristfällig och registreringsmyndigheten upptäcker att det i ansökan saknas en eller flera delar av beskrivningen eller bilderna till vilka hänvisas i beskrivningen eller skyddskraven, ska sökanden informeras om detta och ges en möjlighet att komplettera sin ansökan inom utsatt tid. Det kan t.ex. handla om en sida med väsentlig information som uteblivit när beskrivningen skickats per fax.

Om sökanden avhjälpas bristerna inom utsatt tid ska de ovan nämnda i efterhand inlämnade delarna inkluderas i ansökan. I ett sådant fall räknas den dag då alla brister blivit avhjälpda som ingivningsdag. Den föreslagna paragrafen ger sökanden en möjlighet att flytta på ingivningsdagen. Sökanden kan begära att den del av beskrivningen eller bilden som saknas i ansökan efteråt ska inkluderas i ansökan varvid den dag då den saknade delen har inlämnats till myndigheten blir ingivningsdag. I ett sådant fall behöver sökanden inte lämna in en ny ansökan vilket innebär att sökanden slipper att erlägga ny registreringsavgift.

Det föreslagna 2 mom. gäller återkallelse av delar som lämnats in i enlighet med 1 mom. och om fastställande av ingivningsdag i detta fall. Om i 1 mom. avsedda i efterhand inlämnade delar av en ansökan återkallas, ska den ursprungliga ingivningsdagen för ansökan gälla. Det föreslagna 2 mom. ger alltså sökanden en möjlighet att återgå till ansökan med en tidigare ingivningsdag. Den ursprungliga ingivningsdagen är den dag då villkoren enligt 7 a § 1 mom. blivit uppfyllda innan de nu återkallade delarna hade insänts.

I 3 mom. finns bestämmelser om fastställande av ingivningsdagen för en bristfällig ansökan i det fall att sökanden återoppar en tidigare patentansökan eller ansökan om nyttighetsmodellrätt. Lämna sökanden in de saknade delarna i enlighet med 1 mom. och begär prioritet från en tidigare ansökan samt inlämnar en kopia av denna ansökan, och de saknade delarna i sin helhet framgår av den tidigare ansökan som tillställts registreringsmyndigheten enligt 1 mom., ska den ursprungliga ingivningsdagen gälla. Den ursprungliga ingivningsdagen är den dag då kraven enligt 7 a § 1 mom. blivit uppfyllda.

Bestämmelser som motsvarar förslaget har fogats till patentlagen (896/2005) till följd av fördraget om patenträtt.

8 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om rätten att ändra en nationell patentansökan som inte har avgjorts slutgiltigt, till en modellansökan. Enligt det tillägg som föreslås i 1 mom. ska också en ansökan om europeiskt patent, som inte har avgjorts slutgiltigt, kunna omvandlas till en modellansökan. Skillnaden jämfört med 8 a § skulle vara att

en ansökan om europeiskt patent som omvandlas till en nationell modellansökan skulle förbli anhängig trots ändringen.

Enligt 70 m § 1 mom. i patentlagen har en europeisk patentansökan för vilken det europeiska patentverket har fastställt ingivningsdag i Finland samma rättsverkan som en nationell patentansökan som gjorts i Finland samma dag. Eftersom en ansökan om europeiskt patent kan enligt patentlagen ändras till en ansökan om nyttighetsmodell, är det ändamålsenligt att bestämmelser om detta finns också i nyttighetsmodellagen.

I 2 mom. föreslås grammatikaliska ändringar.

Till paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. I momentet ingår bestämmelser om betalning av sådana förfallna förnyelseavgifter som avses i 26 § när en anhängig ansökan om patent eller europeiskt patent ändras till en modellansökan. Den nuvarande lagen innehåller inte några bestämmelser om detta.

Registreringen av en nyttighetsmodell gäller i fyra år. Enligt 25 § i nyttighetsmodellagen kan en registrering förnyas två gånger, först för fyra år och sedan för ytterligare två år. En patentansökan eller ansökan om europeiskt patent kan ha varit anhängig över fyra år innan den ändras till en modellansökan. Registreringsavgiften täcker dock endast en tid giltighetstid på fyra år. Förfallen årsavgift i fråga om första förnyelse ska erläggas samtidigt som en patentansökan omvandlas till en nyttighetsmodellansökan eller senast inom den frist som registreringsmyndigheten bestämmer. Om den första förnyelseperioden redan löpt ut då omvandling av ansökan sker, ska sökanden erlägga den förfallna förnyelseavgiften för både den första och den andra förnyelseperioden.

Om förnyelseavgifterna inte erläggs inom utsatt tid ska en ansökan som ändrats till modellansökan lämnas utan prövning. En ansökan som på denna grund lämnats utan prövning skulle kunna återupptas en gång om villkoren för omprövning enligt 13 § 3 mom. uppfylls.

Märkas bör att det inte skulle vara möjligt att erlägga förnyelseavgiften förhöjd senare i samband med att patentansökan ändras till nyttighetsmodellansökan och på detta sätt få fristen för erläggande av förnyelseavgift för-

längd. Detta beror på att den egentliga förnyelseavgiften och den förhöjda förnyelseavgiften ska erläggas i enlighet med 26 §. Omvandling av ansökan och förfallna förnyelseavgifter har nära koppling till varandra. Eftersom det kan hända att omvandlingen till en nyttighetsmodellansökan görs först efter det att sex år har gått från ingivningsdagen för patentansökan, äger huvudregeln om förnyelseavgift inte tillämpning eftersom registreringsperioden redan har gått ut. Detta framhävs särskilt i de fall sökanden ska erlægga två avgifter i samband med ändring av ansökan. Om sökanden dock gör omvandlingen av ansökan under den tid då förnyelseavgift ännu kan erläggas enligt 26 § i lagen om nyttighetsmodell, tillämpas 26 §. I samband med den andra förnyelsen behöver inte den första förnyelseavgiften erläggas förhöjd.

8 a §. Paragrafen innehåller bestämmelser om omvandling av en ansökan om europeiskt patent till en nationell modellansökan i de fall som föreskrivs i bestämmelsen då den europeiska patentansökningen anses ha blivit återkallad.

Det föreslås att 2 mom. ändras lagtekniskt så att hänvisningen till artikel 136 i EPC ändras till en hänvisning till artikel 135 i EPC. Artikel 136 i EPC har upphävts och dess innehåll flyttats huvudsakligen till artiklarna 135.2—135.4 i EPC.

Hänvisningen till ansökningsavgift föreslås bli ändrad till en hänvisning till registreringsavgift för att terminologin ska överensstämma med 7 § 2 mom.

10 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om användning av ett ombud då sökanden eller innehavaren inte har sin hemvist i Finland. Det föreslås att paragrafen ändras när det gäller kravet på ombudets hemvist och på anlitan av ett ombud.

Den gällande bestämmelsen förutsätter att en utländsk sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten har ett ombud som är bosatt i Finland och som har rätt företräda sökanden i allt som rör ansökningen. Enligt förslaget ska en sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten som inte har sin hemvist i Finland ha ett ombud som är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har rätt att företräda honom eller henne i frågor som gäller modellansökan.

I likhet med nuvarande praxis är en sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten som är bosatt i Finland inte skyldig att anlita ett ombud.

Ändringen baserar sig på artikel 49 i EG-fördraget och bestämmelserna om rätt att grunda en rörelse i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Principen om fri rörlighet för tjänster ger en medborgare som etablerat sig i någon av medlemsstaterna rätt att tillhandahålla motsvarande tjänster i den medlemsstat där tjänstemottagarna är. Det primära syftet med detta är skydda yrkesutövning i en medlemsstat mot förbud och diskriminerande eller begränsande reglering av den i en annan medlemsstat såsom kravet beträffande egentlig hemvist eller omotiverade krav angående yrkeskompetens.

Europeiska gemenskapernas domstol har tolkat principen om icke-diskriminering så att kravet beträffande anlitan av ombud undantagsvis är motiverat i ärenden som kräver specialkunnande såsom på patentområdet. Skyldigheten att anlita ett ombud ska dock inte sträcka sig längre än vad som är nödvändigt för att tillhandahålla tjänsten. Enligt den ändring som föreslås till nyttighetsmodellagen skulle ombud inte krävas t.ex. i fråga om erläggande av förnyelseavgifter för nyttighetsmodeller eftersom detta inte kräver specialkunnande av ovan nämnd art.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. Enligt förslaget kan delgivningen av ett beslut som registreringsmyndigheten meddelat ske genom att saken kungörs i en publikation som ges ut av Patent- och registerstyrelsen (i dagens läge i Nyttighetsmodelltidningen), om ett beslut som gäller en ansökan om nyttighetsmodellrätt eller en registrerad nyttighetsmodell inte har kunnat delges sökanden, innehavaren av nyttighetsmodellrätt eller den som yrkat på ogiltigförklaring på den adress denne har uppgett.

Registreringsmyndigheten lyckas inte alltid delge ett beslut på den adress som uppgivits som den senaste. Av denna anledning är det ändamålsenligt att beslutet skulle i sista hand kunna delges genom en kungörelse i en publikation som Patent- och registerstyrelsen publicerar. Publikationen i elektronisk form är tillgänglig för alla på Patent- och registerstyrelsens Internetsidor. Ett förfarande av

detta slag tillämpas redan i fråga om delgivning av beslut angående patent (12 och 71 § i patentlagen).

Detta sätt för delgivning skulle kunna användas t.ex. om sökandens eller ombudets adressuppgifter är bristfälliga eller föråldrade. Genom kungörelsen enligt ovan anses meddelandet ha blivit delgivet sökanden, innehavaren av nyttighetsmodellrätten eller den som yrkat på ogiltigförklaring av registreringen den dagen då Patent- och registerstyrelsens publikation har offentliggjorts. Tidpunkten för delgivning har betydelse särskilt i sådana fall där ändring i ett beslut får sökas genom besvär eller när ett beslut förutsätter att den som beslutet gäller reagerar inom en frist som registreringsmyndigheten angett.

12 §. I 1 mom. finns bestämmelser om att registermyndigheten bör granska ansökningen för att kontrollera att den uppfyller vissa krav. I momentet föreslås en lagteknisk ändring så att där utöver hänvisningen till 1 § 2 och 3 mom. också hänvisas till 1 § 4 mom. Den dåvarande 1 § i nyttighetsmodellagen ändrades genom lag 1396/1995 så att i paragrafen definierades vilka uppfinningar som kan erhålla modellskydd och vilka inte. Således kom 1 § i nyttighetsmodellagen att omfatta sammanlagt fyra moment medan 1 § i den tidigare lagen hade endast tre moment. I samband med lagändringen blev ändringen av 1 § inte beaktad när det gäller 12 §.

17 §. I paragrafen finns bestämmelser om förutsättningarna för antecknande av nyttighetsmodeller i nyttighetsmodellregistret, om kungörelse av registreringar och om registreringsbevis. I paragrafen föreslås en lagteknisk ändring så att där utöver hänvisningen till 1 § 2 och 3 mom. och 6—11 § också hänvisas till 1 § 4 mom. Detsamma som gäller för 12 § gäller också 17 §, dvs. att i samband med lagändringen genom 1136/1995 blev ändringen av 1 § inte beaktad för 17 § del.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. Det föreslagna nya momentet innehåller bestämmelser om registreringsmyndighetens skyldighet att ge ut en skyddskravspublikation på både finska och svenska efter att en ansökan blivit offentlig. Enligt huvudregeln ska skyddskravspublikationen publiceras i samband med registreringen. Enligt 18 § 3 mom. kan handlingarna bli offent-

liga även tidigare på begäran av sökanden. En ansökan som är anhängig blir offentlig senast när 15 månader har förflutit från ingivningsdagen.

En skyddskravspublikation skulle vara något nytt när det gäller nyttighetsmodellagen. Syftet med den är att ge bättre information om uppfinningar som skyddats genom nyttighetsmodell. Utöver de bibliografiska uppgifterna om ansökningen ska skyddskravspublikationen innehålla det första skyddskravet och en eventuell bild. Skyddskravspublikationen skall offentliggöras på Patent- och registerstyrelsens Internetsidor och endast i elektronisk form.

19 §. I 1 mom. finns bestämmelser om när man kan yrka på ogiltigförklaring av registreringen av en nyttighetsmodell (yrkande om ogiltigförklaring). Momentet föreslås bli ändrat så att de nuvarande grunderna för ogiltigförklaring skrivs ut. Innehållet i grunderna för ogiltigförklaring ändras inte. För att lagen skulle bli tydligare skall ett förbud att utvidga skyddskravet också skrivas in som grund för yrkande om ogiltigförklaring efter det att nyttighetsmodellen har registrerats. Till momentet skall dessutom fogas en hänvisning till 8 a § som är jämförbar med den nuvarande 8 § som utgör grund för ogiltigförklaring.

Enligt den gällande lagen är grunden för ogiltigförklaring för det första att en nyttighetsmodell eller en uppfinning för vilken nyttighetsmodellrätt söks inte anses uppfylla lagens krav på uppfinning eller att det är fråga om en uppfinning som inte omfattas av nyttighetsmodellagens tillämpningsområde (1 § 2—4 mom.). En grund för ogiltigförklaring är också att beskrivningen av uppfinningen inte är så tydlig att en fackman med ledning av den kan använda uppfinningen (6 § 2 mom.). En ytterligare grund för ogiltigförklaring är att en modellansökan ändrats så att nyttighetsmodellrätten avser något som inte framgick av den ursprungliga ansökningen (11 §). Med ursprunglig ansökan avses en ansökan som har erhållit ingivningsdag enligt den nya 7 a § liksom också en patentansökan, som har erhållit ingivningsdag enligt 8 b § i patentlagen och som har omvandlats till en nyttighetsmodellansökan. Då en ansökan om europeiskt patent omvandlas till en modell-

ansökan avses med den ursprungliga ansökningsdagen enligt artikel 80 i EPC och EPC:s tillämpningsföreskrift nr 40. Grunden för ogiltigförklaring utgörs således av det att sökanden under processen för behandling av ansökan till beskrivningen eller skyddskravet fogat något sådant som inte framgick av den ursprungliga ansökningsdagen. Märkas bör att beskrivningen kan användas som hjälp vid tolkningen av skyddskravet. Bestämmelserna i 11 § gör det möjligt att redan under behandlingen av en ansökan förbjuda tillägg till ansökningsdagen.

Utöver de grunder som anförts ovan är en ytterligare grund för ogiltigförklaring enligt den gällande lagen det faktum att uppfinningen inte uppfyller villkoren enligt 2 §. Den lägre graden av uppfinningshöjd som gäller för nyttighetsmodeller har uttryckts i 2 § 1 mom. som föreskriver att uppfinningen skall vara ny i förhållande till vad som blivit känt före dagen för ansökan och dessutom tydligt skilja sig från detta. Med "tydlig skillnad" avses att uppfinningen inte ska få härledas från det som är känt sedan tidigare och får inte vara en självklarhet för en genomsnittsyrikesman. När det gäller nyttighetsmodell är det fråga om relativt enkla uppfinningar på låg utvecklingsnivå varvid det som skall skyddas kan vara en ytterst liten skillnad i uppfinningshöjd. Definitionen på "tydlig skillnad" i fråga om uppfinningshöjd bör beskriva skyddsområdet för en nyttighetsmodell vilket är mer begränsat än ett patents skyddsområde. Skyddskravets omfattning ska tolkas snävt eftersom skyddet enligt förarbetena till lagen inte innehåller sådant som inte ingår i skyddskravet. Vid tolkningen av skyddskravet kan dock beskrivningen och bilderna användas som hjälpmedel. Frågan om uppfinningshöjd och skyddets omfattning ska bedömas skilt i varje enskilt fall av yrkande om ogiltigförklaring eller intrång.

Enligt den nya 5 punkten som föreslås i mom. skulle en grund för ogiltigförklaring också vara det att skyddskravet har utvidgats efter det att nyttighetsmodellrätten har registrerats. Innehavaren av nyttighetsmodellrätten har i detta fall utvidgat skyddskravet med något som har framgått av beskrivningen i

den ursprungliga ansökningsdagen men som inte har ingått i skyddskravet när nyttighetsmodellrätten har registrerats. Den föreslagna grunden för ogiltigförklaring motsvarar till sitt syfte 52 § 4 punkten i patentlagen. Förbudet att utvidga skyddsomfånget ska skrivas in i lagen i syfte att skydda tredje part. Jämfört med patentlagen ligger skillnaden i att förbudet mot utvidgning av en nyttighetsmodells skyddsomfång börjar vid tidpunkten för registrering medan förbudet mot utvidgning av ett patents skyddsomfång börjar i och med patentmyndighetens meddelande om att en patentansökan kan godkännas (19 § 1 mom. i patentlagen). Registermyndigheten lämnar inte motsvarande meddelande om godkännande av en ansökan om nyttighetsmodell.

Ett yrkande om ogiltigförklaring kan även baseras på det att bestämmelserna i 8 eller 8 a § inte har följts när en patentansökan omvandlats till en modellansökan. Till 1 mom. föreslås av närmast lagtekniska orsaker en hänvisning till 8 a §. Till nyttighetsmodellagen fogades en ny 8 a § genom lag 1396/1995 då en möjlighet att under vissa förutsättningar ändra en europeisk patentansökan till en modellansökan intogs i lagen. I samband med lagändringen blev 8 a § inte beaktad när det gäller 19 § 1 mom. Tillägget till 19 § är motiverat eftersom ändring av en ansökan enligt 8 a § ska göras på de villkor som anges i paragrafen. Om kraven i 8 a § inte uppfylls skulle detta utgöra en grund för ogiltigförklaring på samma sätt som när kraven i 8 § inte blir uppfyllda.

I 2 mom. finns bestämmelser om det sätt på vilket ett yrkande om ogiltigförklaring ska framläggas och om innehållet i yrkandet samt om den avgift som ska erläggas för det. Bestämmelsen om framläggande av ett yrkande om ogiltigförklaring föreslås bli flyttad från nuvarande 1 mom. till början av 2 mom. På detta sätt förtydligas att de grunder för ogiltigförklaring som avses i 19 § 1 mom. är grunder för ogiltigförklaring av registrering av en nyttighetsmodell och inte grunder för framläggande av ett yrkande om ogiltigförklaring. Framläggande av ett yrkande om ogiltigförklaring är dock naturligtvis alltid en förutsättning för ogiltigförklaring av registreringen av en nyttighetsmodell helt eller delvis.

20 §. I paragrafen finns bestämmelser om hur innehavaren av nyttighetsmodellrätten ska underrättas om ett yrkande om ogiltigförklaring och om de åtgärder som denne förväntas vidta samt om registreringsmyndighetens skyldighet att pröva yrkandet. Det föreslås att paragrafen görs tydligare när det gäller delvis ogiltigförklaring.

Det föreslås att 1 mom. ändras så att om innehavaren av nyttighetsmodellrätten föreslår att registrerings skyddsområde ska begränsas, ska han eller hon för myndigheten lägga fram ett nytt skyddskrav. Det som är väsentligt är att innehavaren själv har föreslagit delvis ogiltigförklaring av registreringen efter det att ett yrkande om ogiltigförklaring har gjorts. Om innehavaren av nyttighetsmodellrätten anser att yrkandet om ogiltigförklaring är helt ogrundat behöver inte han eller hon lägga fram ett nytt skyddskrav.

Också 2 mom. föreslås bli preciserat i fråga om delvis ogiltigförklaring. När innehavaren av nyttighetsmodellrätten har lagt fram ett nytt skyddskrav ska registreringsmyndigheten granska yrkandet på ogiltigförklaring med hänsyn tagen till det nya skyddskravet.

Till paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. Enligt sista meningen i 1 mom. i den gällande lagen skall registreringen i sin helhet förklaras ogiltig om innehavaren inte inom den utsatta tiden motsätter sig yrkandet (på ogiltigförklaring). För att paragrafen skulle kunna göras tydligare föreslås att meningen i fråga blir ett nytt 3 mom. utan att innehållet i den ändras.

Terminologin i bestämmelsen föreslås bli ändrad i syfte att precisera huruvida det är fråga om krav eller yrkande i de olika fallen. Bestämmelsen gäller både skyddskrav och yrkanden på ogiltigförklaring. För att det inte ska uppstå oklarheter ska terminologin preciseras till den delen det är fråga om ett yrkande om ogiltigförklaring.

21 §. I paragrafen finns bestämmelser om de grunder på vilka en registrering ska ogiltigförklaras helt eller delvis. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det endast innehåller en hänvisning till 19 § 1 mom. och inte någon förteckning över de olika grunderna för ogiltigförklaring paragraf för paragraf. Själva grunderna för ogiltigförklaring av en registrering helt eller delvis ändras inte. I hänvis-

ningen till 19 § 1 mom. beaktas dock den hänvisning till 8 a § som föreslås bli fogad till 4 punkten samt en ny 5 punkt.

Dessutom i 1 mom. preciseras grunderna för ogiltigförklaring så att grund för ogiltigförklaring skulle utgöras av ett omformulerat skyddskrav eller omformulerade skyddskrav som innehavaren av nyttighetsmodellrätten lagt fram. Detta tillägg är nödvändigt med tanke på den ändring som föreslås i 20 § 2 mom.

Till paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom. I det nya 2 mom. föreslås bestämmelser om delvis ogiltigförklaring om ingen av grunderna för ogiltigförklaring enligt 19 § 1 mom. gäller i fråga om ett nytt skyddskrav som innehavaren har lagt fram. Om registreringen hålls i kraft i enlighet med det nya skyddskravet ska registreringsmyndigheten publicera en ny skyddskravspublikation i enlighet med beslutet om delvis ogiltigförklaring efter det att beslutet vunnit laga kraft. I fråga om den nya skyddskravspublikationen tillämpas bestämmelserna i 17 § 2 mom.

Det föreslås vidare att den använda terminologin preciseras så att den motsvarar 20 §.

22 §. I paragrafen föreskrivs om sökandens och innehavarens rätt att söka ändring i registermyndighetens beslut. Det föreslås att till paragrafen fogas nya 3 och 4 mom.

I det nya 3 mom. finns bestämmelser om sökandens eller innehavarens rätt att söka ändring i ett beslut enligt 26 a § som gått honom eller henne emot. Till lagen föreslås en ny 26 a § som gäller återställande av förlorade rättigheter. En sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten ska således ha rätt att söka ändring i ett beslut om hans eller hennes framställning har avslagits eller lämnats utan prövning. Rätten att söka ändring skulle gälla 26 a § 1—3 mom.

I det föreslagna nya 4 mom. finns bestämmelser om innehavarens rätt att söka ändring i ett beslut beträffande en framställning om avförande ur registret om ansökan har avslagits. Tillägget är nödvändigt eftersom till 33 § 1 mom. föreslås bli fogat ett omnämnande om rättsverkan av att man avstår från registrering vilken skulle vara retroaktiv.

25 §. I paragrafen fastställs nyttighetsmodellrättens giltighetstid. Terminologin som

används i paragrafen föreslås bli ändrad så uttrycket ”den dag då ansökan om registrering lämnades in” ersätts genom uttrycket ”ingivningsdag för modellansökan”.

26 §. I paragrafen finns bestämmelser om förfarandet för förnyelse av en registrering och om kungörelse av förnyelsen. Det föreslås att 1 mom. ändras så att i den slopas kravet att förnyelse ska sökas skriftligen hos registreringsmyndigheten. Enligt förslaget ska det räcka med att förnyelseavgiften erläggs inom en viss tid för att registreringen förnyas. I praktiken sker ofta förnyelsen redan nu genom att förnyelseavgift för registreringen erläggs. Genom ändringen beaktas rådande praxis vid registreringsmyndigheten och underlättas förfarandet för förnyelse av nyttighetsmodellrätten.

Det föreslås vidare att 1 mom. ändras i fråga om förfallodagen för förnyelseavgiften. När registreringen förnyas är förfallodagen den sista dagen i den månad då registreringsperioden löper ut. Numera är förfallodagen för förnyelseavgift den dag som motsvarar ingivningsdagen. Förnyelseavgift jämte förhöjning ska kunna erläggas inom sex månader från den ovan nämnda förfallodagen. Liksom också numera får förnyelseavgiften dock erläggas högst ett år före förfallodagen.

Den föreslagna ändringen motsvarar till sitt innehåll bestämmelserna i patentlagen (896/2005) där förfallodagen för årsavgiften är alltid den sista dagen i månaden.

26 a §. Den föreslagna paragrafen är ny. Den gällande lagen har inga bestämmelser som skulle ge registreringsmyndigheten en möjlighet att ompröva t.ex. en internationell ansökan som fullföljts för sent eller godkänna en avgift som erlagts för sent. Det har ansetts motiverat att till lagen foga en bestämmelse som motsvarar 71 a § i patentlagen. I paragrafen finns bestämmelser om återställande av förlorade rättigheter då en sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten inte har kunnat iaktta den tidsfrist som föreskrivs i nyttighetsmodellagen eller med stöd av den.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om återställande av förlorade rättigheter i andra fall än de som gäller återställande av prioritet. Bestämmelsen gäller fall där en sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten har va-

rit så omsorgsfull som omständigheterna kräver vad gäller iakttagandet av föreskriven tid men lidit rättsförlust på grund av att han eller hon inte vidtagit en åtgärd hos registreringsmyndigheten inom den tid som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den. Sökanden kan t.ex. ha erlagt förnyelseavgiften för registrering först efter förfallodagen eller lämnat in framställning om omprövning av ansökan för sent. Det föreslås att vid bedömningen av graden av sökandens omsorgsfullhet ska samma praxis som tillämpas vid tolkningen av 71 a § i patentlagen följas. En förutsättning för att rättigheterna ska kunna återställas är att framställningen har gjorts och åtgärden har vidtagits inom den föreskrivna fristen och den fastställda avgiften har erlagts.

I 2 mom. föreskrivs om återställande av rättigheter i fråga om prioritetsrätt. I ett sådant fall ska bestämmelserna i 1 mom. tillämpas dock så att framställningen ska göras och avgiften erläggas senast två månader efter det att fristen enligt 5 § 1 mom. har löpt ut. Förslaget baserar sig på artikel 13 andra stycket i fördraget om patenträtt. En motsvarande ändring har gjorts i 71 a § i patentlagen (896/2005).

I 3 mom. föreslås bestämmelser om återställande av rättigheter då sökanden hos den mottagande myndigheten inlämnat en internationell ansökan först efter det att prioritetsåret har löpt ut men dock inom två månader från utgången av det. I ett sådant fall kan han eller hon framhålla om återställande av prioritetsrätt när ansökan fullföljs i Finland. Sökanden har således en möjlighet att begära återställande av sina rättigheter i det nationella skedet av ansökningsförfarandet. Det föreslås att i detta fall tillämpas bestämmelserna i 1 och 2 mom., dock så att framställningen ska göras och den föreskrivna avgiften erläggas inom två månader från det att ansökan måste ha fullföljts i Finland enligt 45 d § i nyttighetsmodellagen. Bakgrunden till förslaget utgörs av den nya tillämpningsregeln 49ter.2 i konventionen om patentsamarbete som trädde i kraft internationellt den 1 april 2007.

Bestämmelser om avgifter som tas ut med stöd av 1—3 mom. föreskrivs särskilt i enlighet med 46 § i nyttighetsmodellagen.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om registreringsmyndighetens skyldighet att bereda sökanden eller innehavaren av nyttighetsmodellrätten tillfälle att yttra sig i saken om framställan enligt 1, 2 eller 3 mom. ska avslås eller lämnas utan prövning. Yttrandet ska inlämnas inom den tid som registreringsmyndigheten föreskriver. Bestämmelser om sökande av ändring ska finnas i det nya 3 mom. som föreslås bli fogat till 22 §.

26 b §. Den föreslagna paragrafen är ny. I paragrafen finns bestämmelser om registreringsmyndighetens skyldighet att publicera kungörelse om ett beslut enligt 26 a § 1—3 mom. i nyttighetsmodellagen genom vilket en framställning bifallits.

33 §. I paragrafen finns bestämmelser för den händelse att man avstår från sin rätt till nyttighetsmodell. Det föreslås att 1 mom. ändras så att om innehavaren av nyttighetsmodellrätten skriftligen hos registreringsmyndigheten avstår från sin rätt, ska rättsverkan av avförandet ur registret vara retroaktiv. Nyttighetsmodellen anses då ha varit utan rättsverkningar från och med den dag då ansökan om nyttighetsmodellrätt gavs in. Enligt det nya 4 mom. som föreslås bli fogat till 22 § får innehavaren av nyttighetsmodellrätten söka ändring i ett i slutligt beslut av registreringsmyndigheten, om beslutet har gått honom eller henne emot.

Det är möjligt att avstå från rätten till nyttighetsmodell utan något särskilt meddelande på samma sätt som hittills dvs. genom att låta bli att erlägga förnyelseavgift. Rättsverkningarna för avsägelsen börjar från den dag då den i 25 § i nyttighetsmodellagen föreskrivna registreringstiden löper ut.

Målet med den föreslagna ändringen är att bringa bestämmelsen i nyttighetsmodellagen i överensstämmelse med den bestämmelse i patentlagen som till innehållet motsvarar denna. Ändringen av 54 § i patentlagen (896/2005) har legat i linje med de nya bestämmelser om patentets upphörande som intagits i den europeiska patentkonventionen.

43 §. Språkdräkten i paragrafen föreslås bli ändrad så att den motsvarar det aktuella läget eftersom Helsingfors rådstuvurätt numera är Helsingfors tingsrätt.

45 a §. I paragrafen finns bestämmelser om definitionen på en internationell ansökan och

om den myndighet till vilken den internationella ansökningen ges in. Det föreslås att 3 mom. ändras lagtekniskt så att hänvisningen till 45 e § i nyttighetsmodellagen styrks. Ändringen föranleds av att den ovan nämnda bestämmelsen föreslås bli upphävd.

45 b §. I paragrafen föreskrivs om likvärdigheten mellan en internationell ansökan och en nationell ansökan. Den terminologi som används i den finska versionen av lagen föreslås bli ändrad så att man i stället för "hakemispäivä" (den dag då ansökan om nyttighetsmodellrätt lämnades in) använder termen "tekemispäivä" (ingivningsdag). Motsvarande ändring av den svenska språkdräkten behöver inte göras eftersom där redan nu talas om ingivningsdag.

45 d §. I paragrafen föreskrivs om de tidsfrister inom vilka en internationell ansökan ska inges. Det föreslås att 1 mom. ändras så att tidsfristen för fullföljande av en internationell ansökan som en nationell modellansökan alltid ska vara 31 månader från den internationella ingivningsdagen i stället för de nuvarande 20 eller 30 månaderna. Ändringen baserar sig på artiklarna 22.1 och 22.3 i den ändrade konventionen om patentsamarbete. Motsvarande ändring har gjorts i 31 § i patentlagen (990/2004).

Utöver de ändringar som gäller tidsfrister föreslås 1 mom. bli ändrat i fråga om terminologin i den finska versionen så att där används termen "tekemispäivä" (ingivningsdag) i stället för termen "hakemispäivä" (den dag då ansökan för nyttighetsmodellrätt lämnades in). Den svenska språkdräkten behöver inte ändras på den punkten eftersom där redan nu talas om ingivningsdag.

Det föreslås att 2 mom. upphävs eftersom tidsfristen för ingivande av en internationell ansökan alltid ska vara 31 månader.

Det föreslås att 3 och 4 mom. ändras lagtekniskt så att en hänvisning till 2 mom. stryks från momenten.

45 e §. Paragrafen föreslås bli upphävd till följd av de ändringar som föreslås i 45 d §. Tidsfristen för fullföljande av en internationell ansökan i Finland ska i fortsättningen alltid vara 31 månader oberoende av om sökanden har begärt internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller inte. Ändringen

baserar sig på artiklarna 22.1 och 22.3 i den ändrade konventionen om patentsamarbete.

45 f §. I paragrafen finns bestämmelser om internationell ansökan, användning av ombud och offentliggörande av en internationell ansökan. Det föreslås att 1 mom. ändras lagtekniskt så att hänvisningen i andra meningen till 45 d § 2 mom. i nyttighetsmodellagen stryks. Ändringen baserar sig på förslaget att ändra 45 d §.

Det föreslås att 2 mom. ändras när det gäller kravet på ett ombuds hemvist. Kravet enligt vilket ombudet ska ha sin hemvist i Finland slopas och ersätts med kravet att sökanden ska ha ett ombud som är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ändringen är en följd av förslaget att ändra 10 § i nyttighetsmodellagen.

47 §. Paragrafen innehåller föreskrifter om att närmare bestämmelser kan utfärdas genom förordning. Paragrafen föreslås bli kompletterad lagtekniskt så att den i stället för en hänvisning till förordning innehåller en hänvisning till förordning av statsrådet. I paragrafen preciseras dessutom tillämpningsområdet för de detaljerade bestämmelser som utfärdats av registreringsmyndigheten (bestämmelserna om nyttighetsmodellrätt) på ett sätt som 80 § 2 mom. i grundlagen förutsätter.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om ansökan om nyttighetsmodellrätt, nyttighetsmodellregistret och förandet av det samt om registreringsmyndighet kan utfärdas med stöd av 47 § i nyttighetsmodellagen genom en förordning av statsrådet.

De föreslagna ändringarna förutsätter en ändring av förordningen om nyttighetsmodell (1491/1991). Förslaget till ändring av förordningen innehåller närmare bestämmelser om bl.a. ingivningsdagen för en modellansökan och den skydsskravspublikation som ska bi-

fogas ansökningshandlingen. Utkastet till förordning utgör bilaga till propositionen.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft hösten 2008.

4 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

I propositionen föreslås inga sådana ändringar i den gällande lagen när det gäller behandlingen av en ansökan om nyttighetsmodellrätt eller giltighetstiden för nyttighetsmodellrätt som skulle vara av betydelse för bedömningen av propositionen med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna.

Tanken bakom det egendomsskydd som avses i 15 § i grundlagen och skyddet för de förmögenhetsrättsliga rättshandlingars fortbestånd vilka är en följd därav är att parterna har grundade förväntningar på skydd i ekonomiska frågor (GrUU 21/2004 och GrUU 42/2006). Förslaget om återställande av förlorade nyttighetsmodellrättigheter under vissa förutsättningar som anges i lag främjar detta mål. Förslagen om ogiltigförklaring av registreringen av nyttighetsmodellrätt handlar om förtydligande av gällande lag och är därmed förenliga med det ovan nämnda målet.

I avsnitt 3.3 ovan diskuteras orsakerna till att kravet angående hemvisten för utländska sökande eller innehavare av nyttighetsmodell ska ändras.

Den gällande lagens bestämmelse om delegering av sådan behörighet som avses i 80 § 2 mom. i grundlagen har preciserats för att den ska motsvara kravet på bemyndigandets exakthet. Patent- och registreringsmyndighetens behörighet att utfärda bestämmelser föreslås bli begränsad till föreskrifter av teknisk karaktär.

Enligt regeringen kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/1991) 45 e §, sådan den lyder i lag 1396/1995,

ändras 2 § 1, 2 och 5 mom., 5 §, 6 § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 §, 8 a § 2 mom., 10 §, 12 § 1 mom., 17 §, 19 § 1 och 2 mom., 20 och 21 §, rubriken för 5 kap., 25 §, 26 § 1 mom., 33 § 1 mom., 43 §, 45 a § 3 mom., 45 b och 45 d §, 45 f § 1 och 2 mom. och 47 §,

av dem 2 § 5 mom. och 8 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 1696/1995, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 6 § 2 mom., 8 §, 19 § 1 mom., 25 §, 26 § 1 mom., 45 a § 3 mom., 45 b och 45 d § samt 45 f § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1396/1995 och 21 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, samt

fogas till lagen nya 7 a och 7 b §, till 22 § nya 3 och 4 mom. samt till lagen nya 26 a och 26 b §, som följer:

2 §

Uppfinningen ska vara ny i förhållande till vad som blivit känt före ingivningsdagen för ansökan om nyttighetsmodellrätt och dessutom tydligt skilja sig från detta.

Som känt anses allt som har blivit allmänt tillgängligt, vare sig detta skett genom skrift, föredrag eller utnyttjande eller på annat sätt. Likaså anses innehållet i en ansökan om nyttighetsmodellrätt, en patentansökan och en mönsterrättsansökan som före ingivningsdagen för ansökan om nyttighetsmodellrätt här i landet som känt, om denna ansökan blir offentlig enligt 18 § i denna lag, 22 § i patentlagen (550/1967) eller 19 § i mönsterrättslagen (221/1971). Bestämmelsen i 1 mom. enligt vilket uppfinningen tydligt ska skilja sig från vad som blivit känt före ingivningsdagen för en ansökan om nyttighetsmodellrätt tillämpas inte i sådana fall.

Vid tillämpningen av 2 mom. ska en publicering enligt artikel 93 i konventionen om meddelande av Europeiska patent (Europeiska patentkonventionen) upprättad i München den 5 oktober 1973 (FördrS 8/1996, nedan *Europeiska patentkonventionen*) jämföras med offentlighetsblivet enligt 22 § i patentlagen av sådana handlingar som gäller ansökan. Det ovan nämnda gäller också publicering enligt artikel 153.3 i den europeiska pa-

tentkonventionen, om det europeiska patentverket jämför en sådan publicering med publicering enligt artikel 93.

5 §

En ansökan om nyttighetsmodellrätt till en uppfinning som inom tolv månader före ingivningsdagen har angetts i en ansökan om patent eller registrering av nyttighetsmodell i Finland eller i en ansökan om patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i en annan stat eller inom ett annat tullområde som anslutit sig till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 5/1921) eller avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/1995), ska vid tillämpningen av 2 § 1 och 2 mom. samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökan, om sökanden yrkar detta. Sådan prioritet kan också fås från en tidigare ansökan om skydd, om denna inte avser en stat eller ett tullområde som har anslutit sig till de nämnda konventionerna, och om motsvarande prioritet från finsk ansökan medges där den tidigare ansökan har gjorts och den lagstiftning som gäller där i huvudsak stämmer överens med konventionerna ovan.

Genom förordning av statsrådet bestäms om framställande av ett yrkande enligt 1 mom. och om bilagorna till yrkandet.

6 §

Ansökan ska innehålla en beskrivning och behövliga bilder av uppfinningen samt exakta uppgifter om vad som skall skyddas (skyddskrav). Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de bilder som ska fogas till ansökan. Beskrivningen ska vara så tydlig att en fackman med ledning av den kan använda uppfinningen. Om uppfinningen gäller biologiskt material eller om biologiskt material ska användas vid utövandet av uppfinningen, tillämpas 8 a § och 22 § 6 och 8 mom. i patentlagen.

7 §

Sökanden ska betala en fastställd registreringsavgift.

7 a §

Registreringsmyndigheten bestämmer en ingivningsdag för en modellansökan, om

1) det av ansökan framgår att den är en modellansökan,

2) i ansökan ingår uppgifter som gör det möjligt för myndigheten att avgöra vem sökanden är och att kontakta sökanden, och

3) de handlingar som getts in i samband med ansökan innehåller sådant som ska anses som en beskrivning eller bild eller i ansökan ingår en hänvisning till en tidigare ingiven ansökan om patent eller modellansökan och sökanden har gett uppgifter om ingivningsdagen för ansökan om patent eller modellansökan, ansökningsnumret samt den patent- eller registreringsmyndighet till vilken ansökan har ingivits.

Har sökanden inte följt bestämmelserna i 1 mom. för att få en ingivningsdag för modellansökan, uppmanas sökanden att avhjälpa bristerna inom den tid som registreringsmyndigheten utsätter. Har sökanden inte avhjälpt bristerna inom utsatt tid eller har sökanden inte kunnat nå inom två månader från ansö-

kans ankomstdag, anses ansökan inte ingiven.

Har sökanden inom den tid som satts ut enligt 2 mom. avhjälpt alla brister i ansökan för att få en ingivningsdag för ansökan, räknas som ingivningsdag den dag då alla brister har avhjälpits.

7 b §

Är en ansökan som gjorts i enlighet med 7 a § bristfällig och registreringsmyndigheten upptäcker att det i ansökan saknas en eller flera delar av beskrivningen eller bilderna till vilka hänvisas i beskrivningen eller skyddskraven, ska sökanden föreläggas att komplettera sin ansökan inom den tid som registreringsmyndigheten utsätter. Ges de saknade delarna in inom utsatt tid, ska som ingivningsdag för ansökan gälla den dag då samtliga brister åtgärdats, om inte något annat följer av 2 och 3 mom.

Om i 1 mom. avsedda i efterhand inlämnade delar av en ansökan återkallas inom en månad från det att de gavs in, ska den ursprungliga ingivningsdagen för ansökan gälla.

Lämnas saknade delar av en ansökan in i enlighet med 1 mom. och prioritet begärs från en tidigare ansökan och de saknade delarna i sin helhet framgår av den tidigare ansökan, ska den ursprungliga ingivningsdagen gälla, om sökanden yrkar det och inom den tid som utsatts enligt 1 mom. lämnar in en kopia av den ansökan som prioriteten grundar sig på.

8 §

Modellansökan kan också göras genom att en patentansökan som är anhängig och som avser samma uppfinning eller en anhängig ansökan om europeiskt patent ändras till en modellansökan, varvid denna anses gjord samma dag som patentansökan eller ansökan om europeiskt patent. Ändringen kan dock inte längre göras sedan tio år har förflutit från den dag då patentansökan eller ansökan om europeiskt patent anses ha gjorts. Då en sådan modellansökan görs ska i övrigt iakttas vad som föreskrivs om sökande av nyttighetsmodellrätt.

En patentansökan förblir anhängig när den ändras till en modellansökan, om sökanden inte särskilt återkallar patentansökan

När en patentansökan enligt 1 mom. ändras till en modellansökan ska sökanden samtidigt eller senast inom den tid som registreringsmyndigheten bestämmer erlagga förfallna förnyelseavgifter. Om förnyelseavgifterna inte erläggs inom utsatt tid, avskrivs ansökningsen.

8 a §

Ska europeisk patentansökan anses återkallad därför att en översättning av ansökningsen på handläggningsspråket inte har ingivits till det europeiska patentverket inom föreskriven tid, kan ansökningsen på sökandens begäran omvandlas till nationell modellansökan med iakttagande av artikel 135 i den europeiska patentkonventionen. Sökanden ska dessutom betala fastställd registreringsavgift till registreringsmyndigheten och inge en översättning av modellansökan enligt 7 § inom utsatt tid.

10 §

En sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten som inte har sin hemvist i Finland ska ha ett ombud som är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har rätt att företräda honom eller henne i frågor som gäller modellansökan eller en registrerad nyttighetsmodell.

Om ett beslut som gäller en modellansökan eller en registrerad nyttighetsmodell inte har kunnat delges sökanden, innehavaren av nyttighetsmodellrätt eller den som yrkat på ogiltigförklaring på den adress denne har uppgett, kan delgivningen ske genom att saken kungörs i Nyttighetsmodelltidningen som ges ut av Patent- och registerstyrelsen. Delgivningen anses ha skett när ovan nämnda åtgärder har vidtagits.

12 §

Registreringsmyndigheten ska granska att ansökningsen uppfyller kraven i 1 § 2—4 mom. och i 6—11 §.

17 §

Uppfyller ansökningsen kraven i 1 § 2—4 mom. och 6—11 §, antecknas nyttighetsmodellen i nyttighetsmodellregistret. Registreringen ska kungöras och sökanden ges ett registreringsbevis.

Efter det att en modellansökan blivit offentlig, ska registreringsmyndigheten ge ut en skyddskravspublikation på finska och svenska. Skyddskravspublikationen ges ut i elektronisk form. Om innehållet i skyddskravspublikationen föreskrivs genom förordning av statsrådet.

19 §

Registrering av en nyttighetsmodell ska förklaras helt eller delvis ogiltig på grund av ett krav som riktar sig mot den, om

1) den avser en uppfinning som inte uppfyller kraven i 1 § 2—4 mom. och 2 §,

2) den avser en uppfinning som inte är så tydligt angiven att en fackman med ledning därav kan använda den,

3) nyttighetsmodellrätten omfattar något som inte framgick av ansökan när den gjordes,

4) kraven i 8 eller 8 a § inte iakttagits när patentansökan har ändrats till modellansökan eller om

5) skyddskravet har utvidgats efter det att nyttighetsmodellrätten har registrerats.

Var och en kan yrka på att en registrering ska förklaras ogiltig. Yrkandet skall framställas skriftligen hos registreringsmyndigheten och grunderna för yrkandet skall uppges. Den som framställer yrkandet skall betala en fastställd avgift. Betalas avgiften inte, skall yrkandet inte prövas.

20 §

Registreringsmyndigheten ska underrätta innehavaren av nyttighetsmodellrätten om ett yrkande om ogiltigförklaring enligt 19 § och ge honom eller henne tillfälle att yttra sig över detta inom en utsatt tid. Om innehavaren föreslår begränsning av registreringens skyddsområde, ska han eller hon inom samma tid för registreringsmyndigheten lägga fram ett nytt skyddskrav.

Motsätter sig innehavaren av nyttighetsmodellrätten yrkandet, ska registreringsmyndigheten

digheten pröva yrkandet på ogiltigförklaring. Om innehavaren av nyttighetsmodellrätten lägger fram ett nytt skyddskrav, ska registreringsmyndigheten pröva yrkandet på ogiltigförklaring utgående från det nya skyddskrav som lagts fram.

Om innehavaren av nyttighetsmodellrätten inte inom en utsatt tid motsätter sig yrkandet på ogiltigförklaring, ogiltigförklaras registreringen i dess helhet.

21 §

Registreringsmyndigheten ska ogiltigförklara registreringen av en nyttighetsmodell, om det finns en grund enligt 19 § 1 mom. för ogiltigförklaring. Om innehavaren av nyttighetsmodellrätten har lagt fram ett omformulerat skyddskrav gäller ogiltigförklaringen det omformulerade skyddskravet.

Om det inte föreligger någon grund för ogiltigförklaring enligt 19 § 1 mom. gäller i fråga om det nya skyddskrav som innehavaren av nyttighetsmodellrätten har lagt fram ska registreringen hållas i kraft i enlighet med det nya skyddskravet. Registreringsmyndigheten ska därvid publicera en ny skyddskravspublikation.

Om registreringen förklaras ogiltig, ska beslutet kungöras sedan det har vunnit laga kraft.

22 §

Sökanden eller innehavaren av nyttighetsmodellrätten kan söka ändring i ett slutligt beslut av registreringsmyndigheten genom vilket en framställning som avses i 26 a § 1—3 mom. har avslagits eller lämnats utan prövning.

Innehavaren av nyttighetsmodellrätten kan söka ändring i ett slutligt beslut av registreringsmyndigheten enligt 33 § 1 mom., om beslutet har gått honom eller henne emot.

5 kap

Skyddets omfattning och giltighetstid samt återställande av förlorade rättigheter

25 §

Registreringen av nyttighetsmodellen är i kraft fyra år från ingivningsdagen för mo-

dellansökan och kan på ansökan förnyas två gånger, först för fyra år och sedan för två år.

26 §

Avgiften för förnyelse av en registrering förfaller till betalning den sista dagen i den månad då registreringsperioden löper ut. Förnyelseavgiften kan betalas inom sex månader från förfallodagen. Efter utgången av innevarande registreringsperiod ska förnyelseavgiften betalas jämte fastställda förhöjningar. Förnyelseavgiften får inte betalas tidigare än ett år före förfallodagen.

26 a §

Har en sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten i ett ärende lidit rättsförlust på grund av att han eller hon inte vidtagit en åtgärd hos registreringsmyndigheten inom den tid som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den, men har han eller hon varit så omsorgsfull som omständigheterna kräver vad gäller iakttagandet av föreskriven tid, och vidtar han eller hon åtgärden inom två månader från det förfallet upphörde, dock senast ett år från fristens utgång, ska registreringsmyndigheten konstatera att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid. Sökanden eller innehavaren av nyttighetsmodellrätten ska inom den tid som föreskrivs ovan för åtgärden hos registreringsmyndigheten göra en skriftlig framställning i ärendet och betala en fastställd avgift.

Har en sökande eller innehavare av nyttighetsmodellrätten lidit rättsförlust på grund av att han eller hon inte har iakttagit den frist som anges i 5 § 1 mom., men har gjort en framställning inom två månader från det att prioritetsåret löpt ut, tillämpas bestämmelserna i 1 mom. endast om framställningen gjorts och avgiften betalats inom den nämnda fristen om två månader.

På en internationell patentansökan som har fullföljts i Finland i form av modellansökan tillämpas 1 och 2 mom. också då det är fråga om en frist som borde ha iakttagits hos den mottagande myndigheten, den internationella nyhetsgranskningsmyndigheten, myndigheten för internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller internationella byrån hos Världsorganisationen för den intellektu-

ella äganderätten. Den åtgärd som inte har vidtagits skall i de fall som avses här vidtas hos registreringsmyndigheten.

En framställning som gjorts enligt 1, 2 eller 3 mom. får dock inte avslås eller lämnas utan prövning innan sökanden eller innehavaren av nyttighetsmodellrätten har getts möjlighet att yttra sig i saken inom en tid som registreringsmyndigheten utsätter.

26 b §

Om en framställning enligt 26 a § 1—3 mom. har bifallits och till följd av detta en modellansökan som blivit offentlig, och lämnats därefter eller avslagits har tagits upp till fortsatt behandling, eller om en nyttighetsmodellrätt som har upphört anses ha blivit återställd, ska detta kungöras.

33 §

Avstår innehavaren av nyttighetsmodellrätten skriftligen hos registreringsmyndigheten från sin rätt, ska registreringsmyndigheten avföra nyttighetsmodellen ur registret. Avförandet ur registret träder i kraft den dag då modellansökan gavs in.

43 §

Helsingfors tingsrätt är laga domstol i mål som gäller

- 1) bättre rätt till en uppfinning till vilken nyttighetsmodellrätt har sökts,
- 2) överföring av nyttighetsmodellrätt,
- 3) meddelande av tvångslicens, ändring av villkoren för tvångslicens eller upphävande av rätt som avses i 32 § 1 mom.,
- 4) intrång i nyttighetsmodellrätt och försummelse av uppgiftsskyldighet i fråga om nyttighetsmodell, eller
- 5) bestämmande av ersättning enligt 37 §.

45 a §

Om inte något annat bestäms i 45 b—45 d § eller 45 f §, tillämpas på behandlingen av en internationell ansökan om nyttighetsmodellrätt som omfattar Finland vad som i 3 kap. i patentlagen föreskrivs om behandlingen av en internationell patentansökan.

45 b §

En internationell ansökan om nyttighetsmodellrätt, för vilken den mottagande myndigheten har fastställt en internationell ingivningsdag, har i Finland samma verkan som en finsk modellansökan som gjorts nämnda dag. Vad som i 2 § 2 mom. andra meningen föreskrivs skall dock gälla en internationell ansökan endast om denna fullföljts enligt 45 d §.

45 d §

Vill sökanden fullfölja en internationell ansökan om nyttighetsmodellrätt för Finlands del, ska han eller hon inom 31 månader från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet yrkas, den dag från vilken prioriteten begärs, till registreringsmyndigheten ge in en översättning av den internationella ansökan till finska eller svenska eller, om ansökan är avfattad på finska eller svenska, en kopia av ansökan. Sökanden ska inom samma tid betala fastställd registreringsavgift till registreringsmyndigheten.

Har sökanden betalt fastställd registreringsavgift inom den tidsfrist som anges i 1 mom., kan han eller hon ge in den översättning eller kopia som krävs inom en ytterligare frist om två månader, förutsatt att en fastställd tilläggsavgift erläggs inom den frist som anges i 1 mom.

Fyller inte ansökan i det fall som nämns i 1 mom. förutsättningarna enligt denna lag, kan sökanden inom två månader från den tidsfrist som nämns i 1 mom. anpassa sin ansökan till bestämmelserna om ansökans form och innehåll i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete. Iakttar sökanden inte bestämmelserna i denna paragraf, ska ansökan anses återkallad för Finlands del.

45 f §

Har en internationell ansökan fullföljts enligt 45 d §, ska i fråga om ansökan och behandlingen av den tillämpas bestämmelserna i 2 och 5 kap., om inte något annat föreskrivs i denna paragraf eller i 34—38 § i patentlagen. Ansökan kan endast på framställning av sökanden upptas till prövning före utgången av den frist som anges i 45 d § 1 mom.

Den i 10 § föreskrivna skyldigheten för sökanden att ha ett ombud som är bosatt inom

Europeiska ekonomiska samarbetsområdet inträder först då ansökan kan upptas till prövning.

— — — — —

47 §

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om modellansökan, om nyttighetsmodellregistret och dess förändringar samt om registreringsmyndighetens uppgifter. Registreringsmyndigheten kan utfärda mer detaljerade tekniska föreskrifter om nyttighetsmodellansökningarna. Föreskrifterna kan gälla modellansökningarna och deras handläggning och registrering samt ändringarna av och fristerna för dem samt om andra tekniska detaljer som kan jämföras med dessa.

1. Denna lag träder i kraft den 20 .
2. På de modellansökningar som är anhängiga då denna lag träder i kraft och på de

nyttighetsmodellrätter som registrerats med anledning av ansökningarna samt på de nyttighetsmodellrätter som har registrerats innan denna lag träder i kraft tillämpas bestämmelserna i denna lag, om inte något annat följer av 3—5 mom.

3. Bestämmelserna i 7 a och 7 b § tillämpas på modellansökningar som har ingivits eller anses ha blivit ingivna den dag då lagen träder i kraft eller därefter.

4. Bestämmelserna i 17 § 2 mom. tillämpas på de modellansökningar som har ingivits den dag då lagen träder i kraft eller därefter.

5. Bestämmelserna i 26 § 1 mom. tillämpas på förnyelseavgifter som förfaller till betalning den dag då lagen träder i kraft eller därefter.

6. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 16 maj 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister Tuija Brax

*Bilagor
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om nyttighetsmodellrätt

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/1991) 45 e §, sådan den lyder i lag 1396/1995,
ändras 2 § 1, 2 och 5 mom., 5 §, 6 § 2 mom., 7 § 2 mom., 8 §, 8 a § 2 mom., 10 §, 12 § 1 mom., 17 §, 19 § 1 och 2 mom., 20 och 21 §, rubriken för 5 kap., 25 §, 26 § 1 mom., 33 § 1 mom., 43 §, 45 a § 3 mom., 45 b och 45 d §, 45 f § 1 och 2 mom. och 47 §,
av dem 2 § 5 mom. och 8 a § 2 mom. sådana de lyder i lag 1696/1995, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, 6 § 2 mom., 8 §, 19 § 1 mom., 25 §, 26 § 1 mom., 45 a § 3 mom., 45 b och 45 d § samt 45 f § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1396/1995 och 21 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, samt
fogas till lagen nya 7 a och 7 b §, till 22 § nya 3 och 4 mom. samt till lagen nya 26 a och 26 b §, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Uppfinningen skall vara ny i förhållande till vad som blivit känt före dagen för ansökan om nyttighetsmodellrätt och dessutom tydligt skilja sig från detta.

Som känt anses allt som har blivit allmänt tillgängligt, vare sig detta skett genom skrift, föredrag eller utnyttjande eller på annat sätt. Likaså anses innehållet i ansökan om nyttighetsmodellrätt, en patentansökan och en mönsterrättsansökan som före dagen för ansökan om nyttighetsmodellrätt gjorts här i landet som känt, om denna ansökan blir offentlig enligt 18 § i denna lag, 22 § patentlagen eller 19 § mönsterrättslagen. Stadgandet i 1 mom. enligt vilket uppfinningen tydligt skall skilja sig från vad som blivit känt före dagen för ansökan om nyttighetsmodellrätt tillämpas inte i sådana fall.

Vid tillämpningen av 2 mom. skall en publicering enligt artikel 93 i den europeiska patentkonventionen (FördrS 8/96) jämföras med offentligblivandet enligt 22 § patentlagen av sådana handlingar som gäller ansökan.

Föreslagen lydelse

2 §

Uppfinningen ska vara ny i förhållande till vad som blivit känt före *ingivningsdagen* för ansökan om nyttighetsmodellrätt och dessutom tydligt skilja sig från detta.

Som känt anses allt som har blivit allmänt tillgängligt, vare sig detta skett genom skrift, föredrag eller utnyttjande eller på annat sätt. Likaså anses innehållet i *en* ansökan om nyttighetsmodellrätt, en patentansökan och en mönsterrättsansökan som före *ingivningsdagen* för ansökan om nyttighetsmodellrätt här i landet som känt, om denna ansökan blir offentlig enligt 18 § i denna lag, 22 § i patentlagen (550/1967) eller 19 § i mönsterrättslagen (221/1971). *Bestämmelsen* i 1 mom. enligt vilket uppfinningen tydligt ska skilja sig från vad som blivit känt före *ingivningsdagen* för *en* ansökan om nyttighetsmodellrätt tillämpas inte i sådana fall.

Vid tillämpningen av 2 mom. ska en publicering enligt artikel 93 i *konventionen om meddelande av Europeiska patent (Europeiska patentkonventionen)* upprättad i München den 5 oktober 1973 (FördrS 8/1996, nedan

Det ovan nämnda gäller också publicering enligt artikel 158.1 i den europeiska patentkonventionen, om det europeiska patentverket jämför en sådan publicering med publicering enligt artikel 93.

Europeiska patentkonventionen) jämföras med offentliggörandet enligt 22 § i patentlagen av sådana handlingar som gäller ansökan. Det ovan nämnda gäller också publicering enligt artikel 153.3 i den europeiska patentkonventionen, om det europeiska patentverket jämför en sådan publicering med publicering enligt artikel 93.

5 §

En ansökan om nyttighetsmodellrätt till en uppfinning som inom tolv månader före ansökningsdagen har angetts i en ansökan om patent eller registrering av nyttighetsmodell i Finland eller i en ansökan om patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i en annan stat som är ansluten till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 36/70 och FördrS 43/75) eller avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/95), skall vid tillämpningen av 2 § 1 och 2 mom. samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökan, om sökanden yrkar detta. Sådan prioritet kan också fås från en tidigare ansökan om skydd som inte avser en stat som är ansluten till de nämnda konventionerna, om motsvarande prioritet från finsk ansökan medges där den tidigare ansökan har gjorts och om den lagstiftning som gäller där i huvudsak stämmer överens med konventionerna ovan.

Genom förordning stadgas eller genom beslut som med stöd av förordning meddelas av registreringsmyndigheten föreskrivs hur yrkande om prioritet skall framställas och vilka handlingar som skall ges in till stöd för yrkandet.

6 §

Ansökan skall innehålla en beskrivning och behövliga bilder av uppfinningen samt exakta uppgifter om vad som söks bli skyddat (skyddskrav). Genom förordning utfärdas närmare stadganden om de bilder som skall fogas till ansökan. Beskrivningen skall vara så tydlig att en fackman med ledning av den

5 §

En ansökan om nyttighetsmodellrätt till en uppfinning som inom tolv månader före *in-givningsdagen* har angetts i en ansökan om patent eller registrering av nyttighetsmodell i Finland eller i en ansökan om patent, uppfinnarcertifikat eller skydd som nyttighetsmodell i en annan stat *eller inom ett annat tullområde* som *anslutit sig* till Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (FördrS 5/1921) eller avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (FördrS 5/1995), ska vid tillämpningen av 2 § 1 och 2 mom. samt 4 § anses gjord samtidigt med den tidigare ansökan, om sökanden yrkar detta. Sådan prioritet kan också fås från en tidigare ansökan om skydd, *om denna* inte avser en stat *eller ett tullområde* som *har anslutit sig* till de nämnda konventionerna, och om motsvarande prioritet från finsk ansökan medges där den tidigare ansökan har gjorts och den lagstiftning som gäller där i huvudsak stämmer överens med konventionerna ovan.

Genom förordning *av statsrådet bestäms om framställande av ett yrkande enligt 1 mom. och om bilagorna till yrkandet.*

6 §

Ansökan ska innehålla en beskrivning och behövliga bilder av uppfinningen samt exakta uppgifter om vad som *skall skyddas* (skyddskrav). Genom förordning *av statsrådet* utfärdas närmare *bestämmelser* om de bilder som ska fogas till ansökan. Beskrivningen ska vara så tydlig att en fackman med ledning av

kan använda uppfinningen. Om uppfinningen gäller ett alster som åstadkommit med ett mikrobiologiskt förfarande, tillämpas 8 a § och 22 § 6 och 8 mom. patentlagen i tillämpliga delar.

den kan använda uppfinningen. Om uppfinningen gäller *biologiskt material eller om biologiskt material ska användas vid utövandet av uppfinningen*, tillämpas 8 a § och 22 § 6 och 8 mom. i patentlagen.

7 §

Sökanden skall betala en fastställd registreringsavgift. *Ansökan anses ha blivit gjord först då avgiften har betalats.*

7 §

Sökanden ska betala en fastställd registreringsavgift.

(Fogas nya 7 a och 7 b §)

8 §

Modellansökan kan också göras genom att en patentansökan som är anhängig och som avser samma uppfinning ändras till en ansökan om nyttighetsmodellrätt, varvid denna anses gjord samma dag som patentansökan. Ändringen kan dock inte längre göras sedan tio år har förflutit från den dag då patentansökan anses ha gjorts. Då en sådan modellansökan görs skall i övrigt iakttas vad som stadgas om sökande av nyttighetsmodell.

En patentansökan förblir anhängig fastän den ändras till modellansökan, om sökanden inte särskilt återkallar patentansökan.

8 §

Modellansökan kan också göras genom att en patentansökan som är anhängig och som avser samma uppfinning *eller en anhängig ansökan om europeiskt patent* ändras till en *modellansökan*, varvid denna anses gjord samma dag som patentansökan *eller ansökan om europeiskt patent*. Ändringen kan dock inte längre göras sedan tio år har förflutit från den dag då patentansökan *eller ansökan om europeiskt patent* anses ha gjorts. Då en sådan modellansökan görs ska i övrigt iakttas vad som *föreskrivs* om sökande av *nyttighetsmodellrätt*.

En patentansökan förblir anhängig *när* den ändras till *en* modellansökan, om sökanden inte särskilt återkallar patentansökan.

När en patentansökan enligt 1 mom. ändras till en modellansökan ska sökanden samtidigt eller senast inom den tid som registreringsmyndigheten bestämmer erlagga förfallna förnyelseavgifter. Om förnyelseavgifterna inte erläggs inom utsatt tid, avskrivs ansökningen.

8 a §

Skall europeisk patentansökan anses återkallad därför att en översättning av ansökningen på handläggningsspråket inte har ingivits till det europeiska patentverket inom föreskriven tid, kan ansökningen på sökandens begäran omvandlas till nationell ansökan om

8 a §

Ska europeisk patentansökan anses återkallad därför att en översättning av ansökningen på handläggningsspråket inte har ingivits till det europeiska patentverket inom föreskriven tid, kan ansökningen på sökandens begäran omvandlas till nationell *modellansökan* med

nyttighetsmodellrätt med iakttagande av artiklarna 135 och 136 i den europeiska patentkonventionen. Sökanden skall dessutom betala fastställd ansökningsavgift till registreringsmyndigheten och inge en översättning av ansökningsmodellen enligt 7 § inom utsatt tid.

iakttagande av *artikel* 135 i den europeiska patentkonventionen. Sökanden ska dessutom betala fastställd *registreringsavgift* till registreringsmyndigheten och inge en översättning av *modellansökan* enligt 7 § inom utsatt tid.

10 §

En sökande och en innehavare av nyttighetsmodellrätt som inte har hemvist i Finland skall ha ett ombud som är bosatt här och som har rätt att företräda honom i allt som rör ansökningsmodellen och den registrerade nyttighetsmodellen.

10 §

En sökande *eller* innehavare av nyttighetsmodellrätten som inte har sin hemvist i Finland ska ha ett ombud som är bosatt *inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* och som har rätt att företräda honom *eller henne* i frågor som gäller *modellansökan eller en registrerad nyttighetsmodell*.

Om ett beslut som gäller en modellansökan eller en registrerad nyttighetsmodell inte har kunnat delges sökanden, innehavaren av nyttighetsmodellrätt eller den som yrkat på ogiltigförklaring på den adress denne har uppgett, kan delgivningen ske genom att saken kungörs i Nyttighetsmodelltidningen som ges ut av Patent- och registerstyrelsen. Delgivningen anses ha skett när ovan nämnda åtgärder har vidtagits.

12 §

Registreringsmyndigheten skall granska att ansökningsmodellen uppfyller kraven i 1 § 2 och 3 mom. samt 6—11 §§.

12 §

Registreringsmyndigheten ska granska att ansökningsmodellen uppfyller kraven i 1 § 2—4 mom. och i 6—11 §.

17 §

Uppfyller ansökningsmodellen kraven i 1 § 2 och 3 mom. samt 6—11 §§, antecknas nyttighetsmodellen i nyttighetsmodellregistret. Registreringen skall kungöras och sökanden ges ett registreringsbevis.

17 §

Uppfyller ansökningsmodellen kraven i 1 § 2—4 mom. och 6—11 §, antecknas nyttighetsmodellen i nyttighetsmodellregistret. Registreringen ska kungöras och sökanden ges ett registreringsbevis.

Efter det att en modellansökan blivit offentlig, ska registreringsmyndigheten ge ut en skyddskravspublikation på finska och svenska. Skyddskravspublikationen ges ut i elektronisk form. Om innehållet i skyddskravspublikationen föreskrivs genom förordning av statsrådet.

19 §

Motsvarar den uppfinning som en nyttighetsmodellrätt gäller eller en ansökan om nyttighetsmodellrätt inte kraven i 1 § 2—4 mom., 2 §, 6 § 2 mom., 8 eller 11 §, kan vem som helst yrka att registreringen av nyttighetsmodellen skall förklaras helt eller delvis ogiltig.

Yrkandet skall framställas skriftligen hos registreringsmyndigheten, och i det skall uppges grunderna för yrkandet. Den som framställer yrkandet skall betala en fastställd avgift. Betalas avgiften inte, skall yrkandet inte prövas.

20 §

Registreringsmyndigheten skall underrätta innehavaren av nyttighetsmodellrätten om ett yrkande enligt 19 § och ge honom tillfälle att yttra sig över detta inom en utsatt tid. Om det är fråga om att en registrering delvis skall förklaras ogiltig, skall innehavaren inom denna tid för myndigheten lägga fram ett omformulerat skyddskrav. Om han inte inom den utsatta tiden motsätter sig yrkandet, skall registreringen i sin helhet förklaras ogiltig.

Motsätter sig innehavaren av nyttighetsmodellrätten yrkandet, skall registreringsmyndigheten pröva detta.

19 §

Registrering av en nyttighetsmodell ska förklaras helt eller delvis ogiltig på grund av ett krav som riktas mot den, om

1) den avser en uppfinning som inte uppfyller kraven i 1 § 2—4 mom. och 2 §,

2) den avser en uppfinning som inte är så tydligt angiven att en fackman med ledning därav kan använda den,

3) nyttighetsmodellrätten omfattar något som inte framgick av ansökan när den gjordes,

4) kraven i 8 eller 8 a § inte iakttagits när patentansökan har ändrats till modellansökan eller om

5) skyddskravet har utvidgats efter det att nyttighetsmodellrätten har registrerats.

Var och en kan yrka på att en registrering ska förklaras ogiltig. Yrkandet skall framställas skriftligen hos registreringsmyndigheten och grunderna för yrkandet skall uppges. Den som framställer yrkandet skall betala en fastställd avgift. Betalas avgiften inte, skall yrkandet inte prövas.

20 §

Registreringsmyndigheten ska underrätta innehavaren av nyttighetsmodellrätten om ett yrkande om ogiltigförklaring enligt 19 § och ge honom eller henne tillfälle att yttra sig över detta inom en utsatt tid. Om innehavaren föreslår begränsning av registrerings skyddsområde, ska han eller hon inom samma tid för registreringsmyndigheten lägga fram ett nytt skyddskrav.

Motsätter sig innehavaren av nyttighetsmodellrätten yrkandet, ska registreringsmyndigheten pröva yrkandet på ogiltigförklaring. Om innehavaren av nyttighetsmodellrätten lägger fram ett nytt skyddskrav, ska registreringsmyndigheten pröva yrkandet på ogiltigförklaring utgående från det nya skyddskrav som lagts fram.

Om innehavaren av nyttighetsmodellrätten inte inom en utsatt tid motsätter sig yrkandet på ogiltigförklaring, ogiltigförklaras registreringen i dess helhet.

21 §

Konstaterar registreringsmyndigheten med anledning av yrkandet att den uppfinning som nyttighetsmodellrätten gäller eller ansökningen om nyttighetsmodellrätt inte motsvarar kraven i 1 § 2—4 mom., 2 §, 6 § 2 mom., 8 eller 11 §, skall registreringen förklaras helt eller delvis ogiltig.

Förklaras registrering ogiltig, skall beslutet kungöras sedan det har vunnit laga kraft.

21 §

Registreringsmyndigheten ska ogiltigförklara registreringen av en nyttighetsmodell, om det finns en grund enligt 19 § 1 mom. för ogiltigförklaring. Om innehavaren av nyttighetsmodellrätten har lagt fram ett omformulerat skyddskrav gäller ogiltigförklaringen det omformulerade skyddskravet.

Om det inte föreligger någon grund för ogiltigförklaring enligt 19 § 1 mom. gäller i fråga om det nya skyddskrav som innehavaren av nyttighetsmodellrätten har lagt fram ska registreringen hållas i kraft i enlighet med det nya skyddskravet. Registreringsmyndigheten ska därvid publicera en ny skyddskravspublikation.

Om registreringen förklaras ogiltig, ska beslutet kungöras sedan det har vunnit laga kraft.

22 §

—————
Sökanden eller innehavaren av nyttighetsmodellrätten kan söka ändring i ett slutligt beslut av registreringsmyndigheten genom vilket en framställning som avses i 26 a § 1—3 mom. har avslagits eller lämnats utan prövning.

Innehavaren av nyttighetsmodellrätten kan söka ändring i ett slutligt beslut av registreringsmyndigheten enligt 33 § 1 mom., om beslutet har gått honom eller henne emot

5 kap

Skyddets omfattning och giltighetstid

25 §

Registreringen av nyttighetsmodellen är i kraft fyra år från den dag då ansökan om registrering lämnades in och kan på ansökan förnyas två gånger, först för fyra år och sedan för två år.

26 §

Förnyelse av registrering skall sökas skrift-

5 kap

Skyddets omfattning och giltighetstid samt återställande av förlorade rättigheter

25 §

Registreringen av nyttighetsmodellen är i kraft fyra år från *ingivningsdagen för modellansökan* och kan på ansökan förnyas två gånger, först för fyra år och sedan för två år.

26 §

Avgiften för förnyelse av en registrering

ligen hos registreringsmyndigheten tidigast ett år före utgången av registreringsperioden och senast inom sex månader efter denna tidpunkt. Inom samma tid skall en fastställd förnyelseavgift betalas. Efter utgången av löpande registreringsperiod skall förnyelseavgiften betalas jämte fastställda förhöjningar.

förfaller till betalning den sista dagen i den månad då registreringsperioden löper ut. Förnyelseavgiften kan betalas inom sex månader från förfallodagen. Efter utgången av innevarande registreringsperiod ska förnyelseavgiften betalas jämte fastställda förhöjningar. Förnyelseavgiften får inte betalas tidigare än ett år före förfallodagen.

(Fogas nya 26 a och 26 b §)

33 §

Anmäler innehavaren av en nyttighetsmodellrätt skriftligen att han avstår från registreringen, skall registreringsmyndigheten avföra nyttighetsmodellen ur registret.

33 §

Avstår innehavaren av nyttighetsmodellrätten skriftligen hos registreringsmyndigheten från sin rätt, ska registreringsmyndigheten avföra nyttighetsmodellen ur registret. Avförandet ur registret träder i kraft den dag då modellansökan gavs in.

43 §

Helsingfors rådstuvurätt är laga domstol i mål som gäller

- 1) bättre rätt till en uppfinning till vilken nyttighetsmodellrätt har sökts,
- 2) överföring av nyttighetsmodellrätt,
- 3) meddelande av tvångslicens, ändring av villkoren för tvångslicens eller upphävande av rätt som avses i 32 § 1 mom.,
- 4) intrång i nyttighetsmodellrätt och försummelse av uppgiftsskyldighet i fråga om nyttighetsmodell, eller
- 5) bestämmande av ersättning enligt 37 §.

43 §

Helsingfors *tingsrätt* är laga domstol i mål som gäller

- 1) bättre rätt till en uppfinning till vilken nyttighetsmodellrätt har sökts,
- 2) överföring av nyttighetsmodellrätt,
- 3) meddelande av tvångslicens, ändring av villkoren för tvångslicens eller upphävande av rätt som avses i 32 § 1 mom.,
- 4) intrång i nyttighetsmodellrätt och försummelse av uppgiftsskyldighet i fråga om nyttighetsmodell, eller
- 5) bestämmande av ersättning enligt 37 §.

45 a §

Om inte något annat stadgas i 45 b—45 f §§, tillämpas på behandlingen av en internationell ansökan om nyttighetsmodell som omfattar Finland *i tillämpliga delar* vad 3 kap. patentlagen stadgar om behandlingen av en internationell patentansökan.

45 a §

Om inte något annat *bestäms* i 45 b—45 d § *eller* 45 f §, tillämpas på behandlingen av en internationell ansökan om nyttighetsmodellrätt som omfattar Finland vad *som* i 3 kap. *i* patentlagen *föreskrivs* om behandlingen av en internationell patentansökan.

45 b §

En internationell ansökan om nyttighets-

45 b §

En internationell ansökan om *nyttighets-*

modell, för vilken den mottagande myndigheten har fastställt en internationell ingivningsdag, har här i landet samma verkan som en finsk ansökan om nyttighetsmodell som gjorts nämnda dag. Det som stadgas i 2 § 2 mom. andra meningen skall dock gälla en internationell ansökan endast om denna fullföljts enligt 45 d §.

modellrätt, för vilken den mottagande myndigheten har fastställt en internationell ingivningsdag, har *i Finland* samma verkan som en finsk *modellansökan* som gjorts nämnda dag. *Vad* som i 2 § 2 mom. andra meningen *föreskrivs* skall dock gälla en internationell ansökan endast om denna fullföljts enligt 45 d §.

45 d §

Vill sökanden fullfölja en internationell ansökan om nyttighetsmodell för Finlands del, skall han inom 20 månader från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet yrkas, den dag från vilken prioriteten begärs, till registreringsmyndigheten ge in en översättning av den internationella ansökan till finska eller svenska eller, om ansökan är avfattad på finska eller svenska, en kopia av ansökan. Sökanden skall inom samma tid betala fastställd registreringsavgift till registreringsmyndigheten.

Har sökanden begärt att den internationella ansökan om nyttighetsmodell underkastas internationell förberedande patenterbarhetsprövning och har han inom 19 månader från den i 1 mom. angivna dagen i överensstämmelse med konventionen om patentsamarbete och tillämpningsföreskrifterna till den meddelat att han avser att använda resultatet av denna prövning vid ansökan om nyttighetsmodellrätt som omfattar Finland, skall han vidta i 1 mom. angivna åtgärder inom 30 månader från nämnda dag.

Har sökanden betalt fastställd avgift inom den tid som anges i 1 eller 2 mom., kan han ge in den översättning eller kopia som krävs inom en ytterligare frist om två månader, förutsatt att en fastställd tilläggsavgift erläggs inom den frist som anges i 1 eller 2 mom.

Fyller inte ansökan i de fall som nämns i 1 och 2 mom. förutsättningarna enligt denna lag, kan sökanden inom två månader från de tidsfrister som nämns i 1 och 2 mom. anpassa sin ansökan till tillämpningsföreskrifternas bestämmelser till konventionen om patentsamarbete om ansökans form och innehåll. Iakttar sökanden inte stadgandena i denna paragraf, skall ansökan anses återkallad för Finlands del.

45 d §

Vill sökanden fullfölja en internationell ansökan om *nyttighetsmodellrätt* för Finlands del, ska han *eller hon* inom 31 månader från den internationella ingivningsdagen eller, om prioritet yrkas, den dag från vilken prioriteten begärs, till registreringsmyndigheten ge in en översättning av den internationella ansökan till finska eller svenska eller, om ansökan är avfattad på finska eller svenska, en kopia av ansökan. Sökanden ska inom samma tid betala fastställd registreringsavgift till registreringsmyndigheten.

(upphävs)

Har sökanden betalt fastställd registreringsavgift inom den *tidsfrist* som anges i 1 mom., kan han *eller hon* ge in den översättning eller kopia som krävs inom en ytterligare frist om två månader, förutsatt att en fastställd tilläggsavgift erläggs inom den frist som anges i 1 mom.

Fyller inte ansökan i *det* fall som nämns i 1 mom. förutsättningarna enligt denna lag, kan sökanden inom två månader från *den tidsfrist* som nämns i 1 mom. anpassa sin ansökan till *bestämmelserna* om ansökans form och innehåll *i tillämpningsföreskrifterna till konventionen om patentsamarbete*. Iakttar sökanden inte *bestämmelserna* i denna paragraf, ska ansökan anses återkallad för Finlands del.

45 e §

Återkallar sökanden en begäran om internationell förberedande patenterbarhetsprövning eller en förklaring att han avser att använda resultatet av sådan prövning vid ansökan om nyttighetsmodellrätt som omfattar Finland, skall den internationella ansökan om nyttighetsmodell anses återkallad för Finlands del. Ansökan anses dock inte återkallad, om återkallandet har skett före utgången av den frist som stadgas i 45 d § 1 mom. och sökanden har fullföljt ansökan inom den frist som stadgas i 45 d § 1, 3 eller 4 mom.

(upphävs)

45 e §

45 f §

Har en internationell ansökan fullföljts enligt 45 d §, skall i fråga om ansökan och behandlingen av den tillämpas stadgandena i 2 och 5 kap., om inte något annat stadgas i denna paragraf eller i 34—38 §§ patentlagen. Ansökan kan endast på framställning av sökanden upptas till prövning före utgången av den frist som anges i 45 d § 1 och 2 mom.

Den i 10 § stadgade skyldigheten för sökanden att ha ett här bosatt ombud inträder först då ansökan kan upptas till prövning.

45 f §

Har en internationell ansökan fullföljts enligt 45 d §, ska i fråga om ansökan och behandlingen av den tillämpas *bestämmelserna* i 2 och 5 kap., om inte något annat *föreskrivs* i denna paragraf eller i 34—38 § i patentlagen. Ansökan kan endast på framställning av sökanden upptas till prövning före utgången av den frist som anges i 45 d § 1 mom.

Den i 10 § *föreskrivna* skyldigheten för sökanden att ha ett ombud *som är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* inträder först då ansökan kan upptas till prövning.

47 §

Genom förordning utfärdas närmare stadganden om ansökan om nyttighetsmodell, om nyttighetsmodellregistret och dess förande samt om registreringsmyndigheten. Detaljerade föreskrifter om nyttighetsmodellansökningarna och deras behandling kan meddelas av registreringsmyndigheten.

47 §

Genom förordning *av statsrådet* utfärdas närmare *bestämmelser* om *modellansökan*, om nyttighetsmodellregistret och dess förande samt om *registreringsmyndighetens uppgifter*. *Registreringsmyndigheten kan utfärda mer detaljerade tekniska föreskrifter om nyttighetsmodellansökningarna. Föreskrifterna kan gälla modellansökningarna och deras handläggning och registrering samt ändringarna av och fristerna för dem samt om andra tekniska detaljer som kan jämföras med dessa.*

1. Denna lag träder i kraft den 20 .
2. På de modellansökningar som är an-

hängiga då denna lag träder i kraft och på de nyttighetsmodellrätter som registrerats med anledning av ansökningarna samt på de nyttighetsmodellrätter som har registrerats innan denna lag träder i kraft tillämpas bestämmelserna i denna lag, om inte något annat följer av 3—5 mom.

3. Bestämmelserna i 7 a och 7 b § tillämpas på modellansökningar som har ingivits eller anses ha blivit ingivna den dag då lagen träder i kraft eller därefter.

4. Bestämmelserna i 17 § 2 mom. tillämpas på de modellansökningar som har ingivits den dag då lagen träder i kraft eller därefter.

5. Bestämmelserna i 26 § 1 mom. tillämpas på förnyelseavgifter som förfaller till betalning den dag då lagen träder i kraft eller därefter.

6. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Statsrådets förordning

om ändring av förordningen om nyttighetsmodellrätt

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från handels- och industriministeriet, *upphävs* i förordningen av den 5 december 1991 om nyttighetsmodellrätt (1419/1991) 2 § 7 punkten och 3 § 4 punkten, sådana de lyder i förordning 1701/1995, *ändras* 1 § 2 mom. 3 punkten, 2 § 4, 5 och 8 punkten, 3 § 2 och 3 punkten, 5, 5 a och 6 §, 7 § 2 mom. 1, 9, 10 och 10 a punkten, 9 och 10 §, 14 § 2 mom., 17 § 1 mom. och 2 mom. 5 punkten c och d underpunkten samt 9 punkten, av dem 1 § 2 mom. 3 punkten, 5 a § och 7 § 2 mom. 9, 10 och 10 a punkten sådana de lyder i förordning 119/1996, 2 § 5 och 8 punkten, 3 § 2 och 3 punkten, 5 §, 14 § 2 mom. och 17 § 2 mom. 9 punkten sådana de lyder i nämnda förordning 1701/1995, samt *fogas* till förordningen en ny 17 a §, som följer:

1 §

De bestämmelser i denna förordning som gäller modellansökan tillämpas, om inte något annat föreskrivs, endast

3) på europeisk patentansökan som har ändrats eller omvandlats till en nationell modellansökan i enlighet med 8 eller 8 a § i lagen om nyttighetsmodellrätt (800/1991).

2 §

Ansökningshandlingen ska vara undertecknad av sökanden eller hans eller hennes ombud och innehålla

4) uppgift om huruvida prioritet enligt 5 § i lagen om nyttighetsmodellrätt söks,

5) när registrering av nyttighetsmodell söks av flera gemensamt, uppgift om vem av dessa har rätt eller, om sökandena anlitar ett ombud, vem de gemensamt har bemyndigat att för alla ta emot meddelanden från registreringsmyndigheten,

8) en sådan uppgift om deponerat biologiskt material som motsvarar en uppgift enligt 17 b § i patentförordningen (669/80), och

3 §

Till ansökningshandlingen ska fogas

2) om sökanden företräds av ett ombud, ett bevis på befullmäktigandet,

3) om uppfinningen har gjorts av någon annan än sökanden, ett utlåtande i vilket sökandens rätt styrks, samt

5 §

Görs modellansökan i enlighet med 8 § i lagen om nyttighetsmodellrätt genom ändring av en patentansökan eller ansökan om europeiskt patent, ska i samband med ansökan uppges när den patentansökan eller ansökan om europeiskt patent som ansökan grundar sig på har eller anses ha givits in och dess ansökningsnummer. Till en modellansökan som gjorts genom ändring av en patentansökan fogas på tjänstens vägnar kopior av behövliga handlingar från patentansökningen, med undantag för kopior på beskrivning, skyddskrav eller bilder. När en europeisk patentansökan ändras till en modellansökan ska sökanden tillställa samtliga handlingar som gäller ansökningen.

Uppskov med registreringen enligt 18 § i lagen om nyttighetsmodellrätt ska begäras när ansökan om nyttighetsmodellrätt ges in

eller senast inom två månader från ingivningsdagen.

5 a §

När en europeisk patentansökan omvandlas till en nationell modellansökan enligt 8 a § i lagen om nyttighetsmodellrätt iakttas i tillämpliga delar vad som bestäms i 52 r och 52 s § i patentförordningen. I fråga om ansökningsavgift iakttas i tillämpliga delar 7 § 2 mom. i lagen om nyttighetsmodellrätt.

6 §

På en modellansökan antecknar registreringsmyndigheten dess nummer och den dag då den har givits in.

7 §

Registreringsmyndigheten för diarium över inkomna modellansökningar. Diariet är offentligt.

I diariet antecknas för varje ansökan

1) den dag då ansökningen har givits in och dess nummer,

9) uppgift om huruvida ansökan är en finsk ansökan, en internationell ansökan eller en europeisk patentansökan som i enlighet med 8 eller 8 a § i lagen om nyttighetsmodellrätt har ändrats eller omvandlats till en modellansökan,

10) om ansökan är en internationell ansökan, den internationella ingivningsdagen samt den dag då ansökan i enlighet med 45 d § i lagen om nyttighetsmodellrätt har fullföljts eller ansökan enligt 38 § i patentlagen har ingivits samt det internationella ansökningsnumret,

10 a) om ansökan har ändrats eller omvandlats från europeisk patentansökan till en nationell ansökan i enlighet med 8 eller 8 a § i lagen om nyttighetsmodellrätt, den dag då ansökan enligt den europeiska patentkonventionen ingavs samt den dag då ansökan inkom till registreringsmyndigheten för omvandling samt den europeiska patentansökans ansökningsnummer,

9 §

För att komma i åtnjutande av prioritet enligt 5 § i lagen om nyttighetsmodellrätt ska sökanden begära prioritet genom en i Finland gjord ansökan i vilken ska uppges var och när den ansökan som återopas har givits in och, så snart som möjligt, dess nummer. Om ansökan görs genom ändring eller omvandling av ansökan enligt 8 eller 8 a § i lagen om nyttighetsmodellrätt, gäller begäran om prioritet utan särskilt yrkande även för den nya ansökan som har uppkommit genom ändringen.

10 §

Registreringsmyndigheten kan genom ett interimistiskt beslut förelägga sökanden att styrka den prioritet som begärts genom att inom en viss tid tillställa myndigheten ett bevis som utfärdats av den myndighet som mottagit den för prioritet återopade ansökan och som anger den dag då ansökan getts in och sökandens namn samt en av samma myndighet bestyrkt kopia av ansökningen. Kopian ska ges in i den form som registreringsmyndigheten föreskriver.

14 §

Gäller uppfinningen biologiskt material eller om det vid utövandet av uppfinningen ska användas biologiskt material och ett prov på detta material ska deponeras enligt 6 § 2 mom. i lagen om nyttighetsmodellrätt, ska sökanden i sina ansökningshandlingar ange alla de uppgifter om kännetecknen för materialet som är väsentliga och som sökanden känner till. Registreringsmyndigheten ska underrättas om depositionen. Vad som i 17 a §, 17 b § 3 och 4 mom., 17 c § samt 25 a, 25 c och 25 d § i patentförordningen föreskrivs om deponering av biologiskt material, gäller i tillämpliga delar deponering av biologiskt material som är föremål för en modellansökan.

17 §

En nyttighetsmodell antecknas i nyttighetsmodellregistret, om den uppfyller de krav

som anges i 1 § 2—4 mom. samt 6—12 § i lagen om nyttighetsmodellrätt.

I registret antecknas

5) följande datum:

c) om ansökan är en internationell ansökan, den internationella ingivningsdagen samt den dag då ansökan enligt 45 d § i lagen om nyttighetsmodellrätt har fullföljts eller ansökan enligt 38 § i patentlagen har ingivits samt det internationella ansökningsnumret,

d) om ansökan har ändrats eller omvandlats från europeisk patentansökan till en nationell ansökan i enlighet med 8 eller 8 a § i lagen om nyttighetsmodellrätt, den dag då ansökan enligt den europeiska patentkonventionen ingavs och den dag då ansökan inkom till registreringsmyndigheten för ändring samt den europeiska patentansökans ansökningsnummer,

9) om uppfinningen gäller biologiskt material eller om det vid utövandet av uppfinningen ska användas biologiskt material, uppgift om huruvida ett prov på det biologiska materialet deponerats, samt

17 a §

Registreringsmyndigheten ger ut en skyddskravspublikation i enlighet med 17 § 2 mom. i lagen om nyttighetsmodellrätt efter det att en nyttighetsmodell blivit allmänt tillgänglig.

Skyddskravspublikationen innehåller det första skyddskravet och en eventuell bild. Den innehåller dessutom följande information:

1) ansökans diarienummer, registreringsnummer och klasser,

2) namn och adress för innehavaren av nyttighetsmodellrätten,

3) om rättsinnehavaren företräds av ett ombud, ombudets namn, hemort och adress,

4) uppfinnarens namn,

5) uppfinningens benämning,

6) den dag då ansökan inkom och den dag då ansökan ingavs,

7) om ansökan gjorts genom att en patentansökan ändrats till en modellansökan i enlighet med 8 § i lagen om nyttighetsmodellrätt, den dag då ansökan ingavs,

8) om ansökan gjorts genom att ändra eller omvandla en europeisk patentansökan till en nationell ansökan i enlighet med 8 eller 8 a § i lagen om nyttighetsmodellrätt, den dag då ansökan enligt den europeiska patentkonventionen ingavs och den dag då ansökan inkom till registreringsmyndigheten för omvandling samt den europeiska patentansökans ansökningsnummer,

9) om ansökan är en internationell ansökan, den internationella ingivningsdagen samt den dag då ansökan enligt 45 d § i lagen om nyttighetsmodellrätt har fullföljts eller ansökan enligt 38 § i patentlagen har ingivits samt det internationella ansökningsnumret,

10) den dag då ansökningshandlingarna blev offentliga,

11) den dag då nyttighetsmodellen registrerades,

12) begärd prioritet med uppgift om var den prioritetsgrundande ansökningen gjorts, dagen för ingivning av ansökan samt ansökningens nummer,

13) om ansökan har gjorts genom delning, den ursprungliga ansökans nummer,

14) huruvida en granskning av ansökan enligt 12 § i lagen om nyttighetsmodellrätt har gjorts, samt

15) när ansökan omfattar en deposition av biologiskt material, uppgift om den institution där depositionen finns samt det nummer som institutionen har gett depositionen.

Den skyddskravspublikation som avses i 21 § 2 mom. i lagen om nyttighetsmodellrätt ska innehålla utöver de uppgifter som nämns i 2 mom. dessutom en uppgift om när registreringsmyndigheten har fattat ett lagakraftvunnet beslut om delvis ogiltigförklaring.

Denna förordning träder i kraft den 20 .